

Двојазичност, општински полиции,
федерализација

СДСМ пред Албанците со
барањата на УЧК

Зоран го открива грдото лице на Заев

„Граѓанскиот концепт“
ќе ја албанизира Македонија

Рedefинирањето стана факт

Македонците сфатија дека
се евтино измамани од Заев

Република

бр. 225, година V ■ петок, 23 декември 2016 година ■ цена: 50 денари

ВМРО-ДПМНЕ НА БРАНИКОТ НА МАКЕДОНСКИТЕ НАЦИОНАЛНИ ИНТЕРЕСИ

Innovation
that excites

2,5 МИЛИОНИ СОПСТВЕНИЦИ И ВИЕ

QASHQAI 1.2 DIG-T 115 VISIA 6M/T
за само **17.900* €** или за **180 €****
месечно***

Комплетно опремен со: ABS, EBD, ESP Електронска контрола на стабилноста на возилото, Nissan Chassis Control, Клима уред, Радио CD и MP3 читач, LED дневни светла, Start/Stop систем.

automotive group
ул. Скупи 14, 1000 Скопје

Кампањата важи до 31.12.2016 г.
* 1.109.800 ден. ** 12.276 ден. *** Со учество од 40% на 72 месечни рати.
Салон за продажба: 02/ 51 11 130
www.nissan.mk

Република
www.republika.mk

ВОВЕД

„Граѓанскиот концепт“ ќе ја
албанизира Македонија

4

АНАЛИЗА

Македонците сфатија дека се евтино
измамени од Заев

12

КОЛУМНА | ЛУПЧО ПРЕНЦОВ

А, кој гласаше за криза?

18

КОЛУМНА | АЦО СТАНКОВСКИ

Јуда Искаротски

20

ЛИЧНОСТ НА НЕДЕЛАТА

Љубомир Костовски

24

КОЛУМНА | ГОРАН МОМИРОСКИ

Нападот во Берлин е напад и
врз Македонија

26

СВЕТ

Кој стои зад убиството на рускиот
амбасадор во Турција?

32

СЦЕНА

40 години „Леб и сол“

40

СПОРТ | РАКОМЕТ

Светско, а наше - Начевски и Николов
најдобри судии во светот

54

ДНИД Прва Република ДООЕЛ Скопје

бул. Илинден бр. 9
1000 Скопје
republika@republika.mk
contact@republika.mk
sport@republika.mk

Директор: **Доне Донеvски**
Маркетинг:
Стојан Георгиеvски,
Габриела Мирчески
тел. 02 / 32 99 999
факс. 02 / 32 99 998

Издавач / редакција: **ДНИД Прва Република ДООЕЛ Скопје**
бул. Илинден бр. 9, 1000 Скопје

ж-ска: 500-0000007811-68
депонент банка: Стопанска Банка АД Битола

Претплата: тел. 02/3089-306

www.republika.mk ■ facebook.com/nedelnikrepublika

8

Актуелно

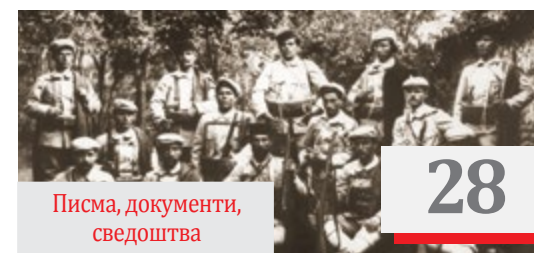
СДСМ пред Албанците
со барањата на УЧК

15

Колумна | Никола Србов

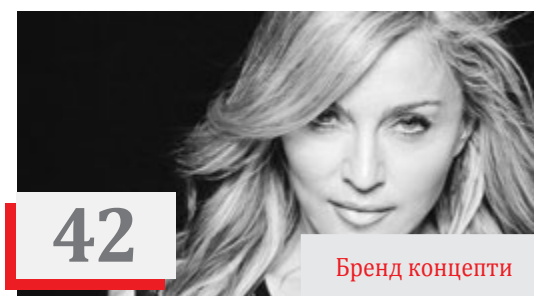
ВМРО-ДПМНЕ на браникот
на македонските национални
интереси 1990-2016

Писма, документи,
сведоштва

28

Создавањето на МРО и преглед
на нејзината структура

42

Бренд концепти

Мадона: поп-икона, симбол на
артизам и сексуалност

Главен и одговорен уредник: **Ненад Мирчевски**
Заменик главен и одговорен уредник: **Билјана Зафорова**
Редакција и соработници:
Александра Мазнева - Бундалевска, Невена Поповска,
Марина Костовска, Наум Стоилковски, Александрија Стевковска,
Бојан Момировски, Кристина Николова Кузмановски, Катерина Митиќ
Колумнисти: **Горан Момироски, Љупчо Цветановски,**
Ацо Станковски, Никола Србов
Лектори: **Анета Љубецкиј, Тања Стевановска**
Фотографија: **Александар Ивановски**
Графички дизајн: **Никса Георгиевски, Билјана Неделковска**
Печати: **Графички Центар Скопје, ул. Скупи 6.6.**
Испечатени примероци: **4.000**
Датум на печатење: **22 декември 2016**

ВОВЕД

ЗОРАН ГО ОТКРИВА ГРДОТО ЛИЦЕ НА ЗАЕВ

„Граѓанскиот концепт“ на Заев ќе ја албанизира Македонија

Ненад Мирчевски | главен и одговорен уредник

„Граѓанскиот концепт“ на Зоран Заев почна да го покажува својот вистински лик уште пред да бидат соопштените официјалните резултати од предвремените избори. Додека СДСМ со помош надворешниот фактор се обидува преку изборен инженеринг да извлече нерешена ситуација, со која опозицијата колку-толку би ги амортизирала обвинувањата дека ја краде народната волја, сценариото на „чадорот“ е СДСМ да формира влада по секоја цена, со што би почнала последната фаза од процесот на распад на државата. Следејќи ја реториката на Заев и наметнатото сценарио, албанските партии уште пред да се знае мандатот на новата влада побрзаа јавно да ги испорачаат барањата и условите за евентуално партиципација во новата влада, кои,

се разбира, се кренати до небо благодарение на налудничавите ветувања на Заев за целосна двојазичност и редефинирање на системот на државата.

Па така, од партијата на Ахмети, која во моментот го има клучот за новата влада, преку неколку медиуми веќе најавија дека ќе преговараат врз основа на петте ветувања од нивната платформа - официјализирање на албанскиот јазик, пропорционална распределба на Буџетот, решение на спорот за името, интеграција на Македонија во НАТО и инфраструктурно поврзување на териториите населени во поголемиот дел со Албанци. Бесне прифаќа ништо помалку од редефинирање на државата, а на иста линија е и Алијансата, која, освен официјален албански, бара и поделба на Буџетот по

етничка линија, како и правична застапеност на Албанците по вертикала и по хоризонтала. Не се воздржуваат во пакетот да стават и барања за Албанец премиер, шеф на држава или претседател на Собрание.

Јавно откриените позиции на албанските партии не само што не најавуваат решение на кризата туку и укажуваат дека влегуваме во уште поопасен период во кој ќе почне реализацијата на ветувањата на Заев, кои ќе доведат до распад на државата, а опозициските мегафони се обидуваат да ги претстават како целосни невини. Со други зборови, албанските партии сега само го бараат тоа што Заев и СДСМ им го ветија на Албанците во изминатиот период при обидот да се дограбат до власт по секоја цена.

За жал, предупредувањата за ваквото опасно сценарио недоволно сериозно ги сфатија дел од македонските граѓани, па така денес сме во ситуација кога пет од шесте партии и коалиции што освоија места во новиот парламент (односно сите освен ВМРО-ДПМНЕ и „Коалицијата за подобра Македонија“) имаат заеднички став за редефинирањето на државата и за воведувањето на целосната двојазичност.

Оттука не е тешко да се претпостави во која насока ќе се движат преговорите за нова влада дури и ако по прегласувањето во Теарце СДСМ не успее целосно да го реализира сценариото за изборен инженеринг.

Ситуацијата нема да биде помалку сериозна дури и ако ВМРО-ДПМНЕ го добие мандатот за формирање влада со 51 пратеник. Ќе биде исклучително тешко да се убедат албанските партии дека барањата се нерационални и спротивни од волјата на мнозинското македонско население. Повеќе од јасно е дека Пандорината кутија е отворена и сега никој не може да каже со сигурност колкава штета ќе претрпи македонскиот народ. Со оглед на фактот дека ВМРО-ДПМНЕ остана единствена парламентарна партија што се залага за правата на македонскиот народ, не ни останува ништо друго освен да се потпреме на

ветувањето објавено во Прогласот дека оваа партија ќе ги брани националните интереси по секоја цена.

За потсетување, претседателот на ВМРО-ДПМНЕ, Никола Груевски, читајќи го Прогласот соопшти дека партијата нема да дозволи „аболираниот криминалец Зоран Заев да формира влада со фалсификувана волја на граѓаните на Република Македонија и дека ВМРО-ДПМНЕ нема да прифати и нема да дозволи кантонизација и редефинирање на државата под какви било услови и под какви било околности“.

Од друга страна, пак, го имаме СДСМ кој, откако сфати дека многу тешко ќе успее да освои мандат само со прегласување во Теарце, соопшти дека „промената на мандатот е повеќе од симболична отколку потребна за формирање на новата влада“. Тоа само потврдува дека приго-

ворите беа нереални и измислени за потребите на сценариото со кое се штелуваше изборниот инженеринг, но нивното пропаѓање не значи и откажување од намерата за реализирање на планот за насилно преземање на власта.

Напротив, Заев со сите расположливи средства ќе се обиде да ги задоволи барањата на албанските партии за да обезбеди мнозинство во парламентот. Сепак, колку и да е реална опасноста дека за многу точки во преговорите ќе најдат заеднички јазик, мора да се има предвид фактот дека голем дел од Македонците што гласале за СДСМ уште сега се покајаа што го дале гласот за оваа партија затоа што сериозно почнаа да се сомневаат дека човекот што го сметаа за „трчи-лажи“, можеби, сериозно размислува да воведо двојазичност и да го редефинира системот. Тоа значи дека дури и да успее Заев

со изборен инженеринг да се дограби до мандат да формира влада, реализацијата на сценариото нема да оди така мазно, со оглед на фактот дека еден дел од гласачкото тело на СДСМ ќе остане со прстот во уста.

За потсетување, Заев во текот на предизборието, во стилот на подвоена личност, водеше две сосема различни кампањи кај албанските и кај македонските гласачи. На Албанците им ветуваше нов живот во двојазична и редефинирана Македонија и ги „убедуваше“ дека тоа навистина ќе се случи делејќи им милиони евра, а на Македонците им тврдеше дека тоа е лага и дека ќе имаат средна плата од 30.000 денари, а минимална од 16.000 денари.

Оттука, кого и да реши да задоволи, другата етничка заедница ќе биде гневна и во истиот момент ќе бара негова одговорност. Не би било пријатно да

видиме како Зоран ги одбива барањата на Албанците за официјализирање на албанскиот јазик и за промена на името за влез во НАТО или, пак, како Заев ги лаже Македонците дека не е тој виновен за воведувањето двојазичност и дека не прифатил промена на името на државата.

Во вакви околности многу е веројатно гневот на измамените гласачи (и оние на ВМРО-ДПМНЕ и оние на СДСМ кои се против двојазичност и редефинирање на државата) да се излее

на улиците и граѓаните да ги преземат работите во свои раце во одбрана на државата.

Очигледно, креаторите на сценариото за распад на државата превиделе еден многу важен детал – за успешна реализација не е потребно да се урне само Никола Груевски, туку и целиот македонски народ. Груевски е само еден од 455.000 Македонци што јасно кажаа „не“ на таквите валкани игри. А, тука се и десетици илјади Македонци што до прва стануваат свесни за тоа што ни се случува. Тој што ќе се осмели да тргне против народот, треба да биде подготвен на долг и на жесток отпор. Затоа, за доброто на сите, се надевам дека во политичките партии ќе преовлада разумот и дека ќе донесат одлука во интерес на државата, а не во нивен личен интерес.

Враќање нема! За Македонија се работи! ■

Услуга 24/7 на македонски, албански и англиски јазик.

10

ГОДИНИ
во Македонија

Светлата страна на животот

EVN

e-pay
MACEDONIA
www.e-pay.mk

SEND MONEY as a Gift Card
to your family and friends in Macedonia!

ДВОЈАЗИЧНОСТ, ОПШТИНСКИ ПОЛИЦИИ, ФЕДЕРАЛИЗАЦИЈА

СДСМ ПРЕД АЛБАНЦИТЕ СО БАРАЊАТА НА УЧК

Оваа година нè врати години назад. Покрај тоа што играта на двајцата Зорани нè врати во времето на „Големото уво“ и прислушувањето, и кризата што се отвори тогаш, а резултираше на крајот со Охридскиот рамковен договор, повторно е на сцена. Денес повторно се во игра барањата што тогашната ОНА, како дел од УЧК на Косово, ги постави на зелената маса пред македонските политички партии. Само што денес тие барања ги постави Зоран Заев како лидер на СДСМ, кој тогаш се противеше на тие решенија

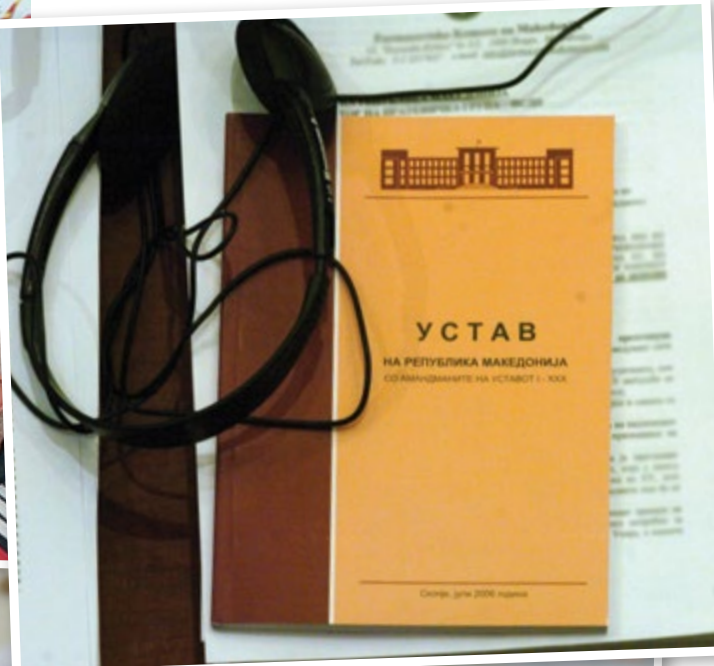
Пишува | Наум Ситиловски

Тоа што СДСМ и Заев го ветуваа(т) за излегување од рамките во насока на децентрализација на полицијата, а што им е вградено во програмата за наводен живот и во настапите пред етнички Албанци што се гласачи во Македонија, било тоа да е во етнички доминантните средини во земјата или во дијаспората, во целост ги покрива барањата што вооружените претставници на УЧК во 2001 година ги ставија на преговарачка маса.

Тогашните западни олеснувачи Џејмс Пердју и Франсоа Леотар, заедно со нивниот шеф Хавиер Солана, „балансираа“ меѓу барањата на албанските лидери, од едната страна, и барањата на ВМРО-ДПМНЕ и СДСМ, од другата страна.

„Лидерите на етничките Албанци инсистираа на децентрализација на полицијата, односно такво дизајнирање на полицијата која ќе биде поврзана со локалната власт. Според нив, на локално ниво треба да се сим-

не јавната безбедност, сообраќајната полиција и матичната евиденција, а на централно ниво да остане само државната безбедност. На тоа остро се спротивставува македонската страна оценувајќи дека тоа ќе значи инсталирање друга власт, наспроти централната, и деформирање на локалната самоуправа и нејзино прераснување во политичка заедница. Македонската страна бара да остане централното управување со полицијата зашто, во спротивно, отргнатата локална полиција со барањето за нејзина етнизација може да ја разнебити државата, да отвори широк простор за етнички протекционизам и за цутење на криминалот. Македонската страна во предлогот... не гледа никакво реформирање на полицијата, туку создавање нова полициска структура“, известуваат медиумите за развојот на политичкиот дијалог во Охрид во 2001 година.

Во актуелната платформа на СДСМ, заради која „граѓански и наднационално“ ја добил поддршката, се предвидува токму таква децентрализација на полицијата. Односно, под локалните власти да бидат полициските сили за јавна безбедност, сообраќајот и матичната евиденција. Ако на тоа се додадат и платформите на албанските радикални движења за етнизација со вработувањата во тие структури, денес СДСМ го реализира барањето на вооружената ОНА, чијшто корен лежи во големоалбанството.

Во делот посветен на јакнење на локалната самоуправа јасно се наведува дека „на општините ќе им бидат пренесени сите надлежности што може да ги извршуваат поуспешно од централната власт, и тоа: дел од управните функции на МВР (матична евиденција, сообраќајни и возачки дозволи), дел од надлежностите на полицијата (јавен ред и мир и регулирање на сообраќајот на локалните патишта и улици), итна медицинска помош, социјална заштита, центри за вработување, децентрализирање на установите од областа на културата (со исклучок на тие што се од национално значење), управување со земјоделското земјиште, шумите и пасиштата и др.“

Кога веќе Заев и СДСМ ги кренаа влогите со етничките формули, со претходни договори и разговори со Беса, албанската дијаспора и со други учесници во таа агенда, нема потреба делот од гласачите етнички Македонци да се изненадени од платформите што лидерите на етничките Албанци ги ставија на маса за идно коалицирање во власта.

СИТЕ БАРАЊА ЗА ПРОМЕНА НА УСТАВОТ

Заев со надворешна поткрепа ја распосла Македонија пред албанските гласачи и ја крена и цената за коалицирање. Без отстапка и ракавици, директно се бара промена на името на државата и нејзините симболи за да можат тие

да ги откочат евроинтеграциите и да го одразуваат мултиетничкиот карактер на државата. Токму затоа недвосмислено лажен и извртен е обидот резултатот на предвремените парламентарни избори што го освои СДСМ да се претставува како победа на „наетничка платформа“ и граѓанско созревање на етничките Албанец во Македонија како гласачи.

однесуваат и на рedefинирање на уставниот поредок. За албанскиот да биде втор официјален јазик во целата држава, треба да се менува Уставот. Следува барањето СЈО да биде уставна категорија; прашањето за гаранција за консензуалност при донесувањето важни одлуки; економската рамноправност, а тука се и промените на држав-

Ако СДСМ и Зоран Заев настапуваа(т) со „двојна формула“, со две различни платформи - една пред гласачите Албанци за двојазичност и бинационална држава, а друга за Македонците, дека ќе се зачува уставниот поредок - сега веќе нема да можат да молчат пред прашањата од јавноста која

се чувствува излагана. Како Заев ќе го зачува поредокот кога, ако се изостави неговото ветување како „прагматичен околу уставните промени“, мора да го отвори Уставот за да ги исполни барањата на неговите партнери? Нивните барањата, покрај преименувањето на државата, се

ните симболи кои би биле прифатливи за лидерите на партиите на етничките Албанци, сите се решенија што треба да се најдат во Уставот.

Актуелното виткањето на реалноста и переењето на инженерингот од надвор во спонзорираниите медиуми оди до таму што се прават видеоприлози дека во Арачиново, Студеничани и во Липково се гласало за воведување канализација, а не за платформата со која во епицентарот на радикалните сепаратистички движења се нуди можност за формирање своја, локална, општинска полиција и други самостојни органи како преод кон кантонизација. Како да е државата во нормален процес во пресрет на локални избори. Но, луѓето не читаат програми, па дури сега откако албанските другари на Заев ги испорачаа барањата многумина се чувствуваат прелажани и го дале гласот за живот каков што СДСМ им го предвидува со кантонално уредување и преод кон федерализација.

„Граѓански концепт“ над охридската рамка, кој наводно се промовираше, крие уште подраматични резони во општеството. Вакви експерименти во регионот има доволно, од Косово до Босна и Херцеговина. Нефункционалноста на таквата форма на држава брзо ќе исплива и ќе ги покаже своите заби. Не случајно таквите конфликти ги предвидуваат и голем број меѓународни аналитичари.

Доказ дека зад граѓанското остветување се кријат национални стратегии на големоалбанството поткрепено од меѓународниот план за криење на судбината на западниот Балкан беше одработувањето на Тирана. Прво, со формирањето на унијата на албанските општини во која влегуваат и косовски и општини од Македонија, за веднаш по изборите во Тирана да бидат свикани сите политички лидери на етничките Албанци од Македонија со барање да ги надминат своите лични амбиции за доброто на сите Албанците. Но, никој од оствестените сограѓани Албанци од новите бастиони на социјалдемократијата во Македонија, од Липково, Брест или Танушевици, не побара одговорност од нив што бараат на советување во Тирана? Никој од излезените од националните рамки во Тетово, Дебар, Чаир или Сарај не побараа на таа средба да замине и Зоран Заев, како директен претставник на 70.000 гласачи етнички Албанци од Македонија. Ниту, пак, Заев го постави ова прашање иако на средбата најмногу се зборува за неговата платформа. Особено што и Заев и Рама се од истото прозападно крило. Но, пораката со која лидерите на етничките Албанци се вратија од Тирана (некој порано, некој подоцна) јасно укажува на стратегијата - коалиција за власт е можна само врз национална големоалбанска платформа.

СДСМ ИМА ПЛАН ЗА РЕДЕФИНИРАЊЕ НА МАКЕДОНИЈА

ПРОМЕНЕТЕ НА РАМКОВНИОТ

Што „прагматичниот“ Заев сака да прескокнува во Рамковниот договор? Споредено со неговите платформи за двојазичност и платформата на партнерите од Беса, лесно излегува дека Заев свесно или несвесно би преминал преку еден од основните принципи, а тоа е „суверенитетот и територијалниот интегритет на Македонија и унитарниот карактер на државата се неповредливи и мора да се сочуваат, не постојат територијални решенија за етничките прашања“, како што стои во Рамковниот договор.

Заев преминува и преку шестиот дел на рамката, кој се однесува на образованието и употребата на јазиците, при што децидно се наведува дека „низ цела Република Македонија и во нејзините меѓународни односи службен јазик е македонскиот јазик“. Потоа со документот и анексите А и Б се допрецизира делот со кој се регулира употребата на јазиците во државата и во општините со над 20 проценти население кое говори друг јазик. „Кое било лице што живее во единица на локална самоуправа во која најмалку 20% од населението зборуваат службен јазик различен од македонскиот, може да употребува кој било службен јазик за да комуницира со регионалната канцеларија на централната влада, надлежна за таа општина; таквата канцеларија ќе одговори на тој јазик, дополнително на македонски. Кое било лице може да употребува кој било службен јазик за да комуницира со главна канцеларија на централната влада, кој ќе му одговори на тој јазик, дополнително на македонски“.

Заев и СДСМ, видно управувани од надвор, не само што одат против својот став од 2001 година туку и ја инкорпорирале понудата на Питер Фејт, уште еден посредник во преговорите за Рамковниот договор од 2001 година. Тој лани препорача дека Уставот треба да се промени во делот на употребата на јазиците, односно да се додаде албанскиот јазик. „На целата територија во Република Македонија и во нејзините меѓународни односи службен јазик е македонскиот јазик и неговото кирилско писмо. Албанскиот јазик, исто така, е службен јазик и неговото писмо, како што е определено со овој член“. Неговата платформа содржеше и предлог за основање преведувачки центри за потребите на локалните единици, стимулирање на образованието на поголем број преведувачи, основање нова инспекциска служба за спроведување на Законот за јазиците, кампањи за предноста на повеќејазичноста...

Но, рака на срце, Заев не е сам во овој опасен инженеринг. Подолго време разни експерти блиски до СДСМ, но и до странските извори на пари, предлагаа двојазичен, бинационален, па и федерален концепт. Дел од нив, исто така, учествуваа и во изработката на Рамковниот договор. Еден од нив е Љубомир Фрчкоски, кој во една пригода анализира дека мора да се држиме до Рамковниот „за да не може утре ДУИ или кој било друг да се повикува на тоа - вие го пробивте Рамковниот, ќе го пробиеме и ние - па да бараат јазик во Армија и слично“. Денес, ниту нему, ниту на СДСМ, на патот кон власта, не им е проблем тоа. Нема потреба ниту од втор Рамковен кога измените директно се планираат за во Уставот на идната држава, за нив, со недефинирано име. ■

TRANSMET

TRANsport • Mining • Engineering • Trading

Адреса: ул. Костурски Херои бр. 38, кат 2, лок. 1, 1000 Скопје
тел: +389 2 2720 411 +389 2 2775 311 || факс: +389 2 2720 411
е-маил: info@transmet.com.mk || www.transmet.com.mk

Ние го обновуваме
миналото...

Ние ја градиме
иднината...

www.transmet.com.mk

МАКЕДОНЦИТЕ СФАТИЈА ДЕКА СЕ ЕВТИНО ИЗМАМЕНИ ОД ЗАЕВ

Пишува | Љујчо Џеџановски

Само неколку дена по изборите, веќе бевме сведоци на горкото покајание и на избликот на гнев на стотици веќе екссимпатизери на СДСМ, излагани граѓани, кои поверуваа во непостојната искреност и скрупули на муртинскиот лидер, гласачи што пост фестум ја сфатија тежината на продадената приказка. Евтина приказка, како тие на Тарантино, но во режија на еден друг негов неталентиран сонародник. Се извинуваме за инсинуациите, сценаријата на Квентин не ја навредуваат интелигенцијата. Можеби и би го привлечла „крвта на улиците и братоубиствената војна“ споменувана во преписките на Верушевски и на Заев и таа по статусите на Едмонд Адеми и во квазиколумните на некрофилот Тричковски, кој веќе не е пожелен ниту на погребите, но Тарантино, сепак, не би се нафатил да режира толку евтини и безидејни, а, сепак, толку високобуџетни трагикомедии.

Да, новата изрека во Македонија, која ја смени таа што долго време беше неприкосновена, востановена во жаргонот, е „по избори, нема каење“. Албанците барем добија - кој црни пари, кој ветувања за двојазичност и за редефинирање на државата, т.е. кој што си милува и за што се продава. Македонскиот дел, кој учествуваше во продлабочувањето на и така безобразно долгата и заморна криза, пак го доби „подолгото од трите“. Или „шипинки“, како што вели народот, кој носителот на СДСМ во „единицата“ миловно го нарекува стока. Но, тоа не им пречеше на споменатите да си гласаат за него, како и за двојазичност, за отворање на Уставот итн. Затоа што куририте повторно лажеа, а соросоидите не. Така кажаа вторите. А тие никогаш не лажат. Бесплатно, нели... Работата отиде дотаму што дел од народот веќе не им веруваше на сопствените сетили. Замајани од вечните извртувачи, кои секој ден имаа улога на демантирачи на сопствениот лидер, дел од граѓаните, очигледно, поверуваа дека партијата и лидерот имаат совест и дека не е воз-

можно работата да се тера дотаму. Изјавите со кои Заев им даде непристоен предлог на Албанците, „професионалците“ ги преиначија во непријателска пропаганда. Демек, „куририте“ лажеле за да ги оцрнат толку невиното битие и беспрекорно чистиот образ на искрениот социјалдемократски лидер.

А истиот тој што зборуваше за „грдото лице на Македонецот“ ја покажа целата грдотија на своето. Замислете само, Заев не лажел? Првпат во животот ја кажувал вистината? Неверојатно, но вистинито. Да, ама не ги лажел само Албанците. Еден ден по изборите, Мухи се отвори, по него БЕСА, а јаготката на врвот од тортата беше „бакни рака“ на албанските лидери кај нивниот духовен татко Еди Рама. Или беа амбасадорите, кои фатија страна и како слепи за стап запнаа да ја протуркаат веќе просирната приказка? Како и да е, ги пресече прогласот на ВМРО-ДПМНЕ. И така, почнаа „професионалните“ пискотници од Галичник до Река. Или беше од Брајчино до Брисел? Сепак, продолжението на антологиската поема „Сердарот“ на Прличев целосно се совпадна со состојбата во која западнаа современите Македончиња со соросоидна генеалогичка на банкарското konto, многумина потомци на кодоши, а дел и тазе илустрирани. **Што тешка несреќа ги збра и мажите, и жените, та гласи тажна ека и навева сал коб и зла?** Праша Прличев, а одговорот на прашањето на поетот во македонското постизборно современие би бил: **Искрен збор за амбасадорите жални, дарежливи спонзори на делото на Македончето невладино и професионално непрокопсано.** За промена, ова не беше словенска, туку социјалдемократско-соросоидна антитеза. Шегата настрана, но одбранбената проамбасадорска тажаленка на македонската петта колона беше толку патетичен што предизвика огромен нагон за блуење кај останатиот, промакедонски настроен дел од популацијата. Пластично опишано, Македонецот блуеше, а емпатичното Македонче се потресе од сроченото со кое никаквците ги бранеа своите мецени...

Не требаше долго за дел од македонските гласачи да сфатат колку се ништожно излагани и евтино изметкани од Заев. Редифинирањето да ти бил факт. Гласачите гневни затоа што останаа излагани од Заев и од неговите медиумски извртувачи, кои во меѓувреме удрија на пеење химни за амбасадорите што им се мешаат во уредувањето на сопствената држава,

чин што предизвика силен нагон за блуење кај Македонецот. Ама тие да ти биле Македончиња и ај што државата не ја чувствувале како своја, туку да ти имале и соросоидно генеолошко потекло на банкарското konto. Лажат тие, ама лидерот уште повеќе. Арно ама, Ромео да не ти бил Белели, па го издаде на „Твитер“. Така, љубовната драма „Ромео и Заев“ смени жанр и стана бурлеска

Заев се збунува пред Бејли, но каде исчезна амбасадорот во соопштението?

Од првата вечер, таа по изборите, лидерот на СДСМ си влезе во „шема“. Сопствена и неповторлива, се разбира. Така, поведен од насушната патолошка потреба, на три часа по изборите тој си излага дека освоиле 52 пратеника, а ВМРО-ДПМНЕ 51. Гледате, како и во секоја лага, повторно имаше и малку вистина. Ретка можност за во антологија, но Заев не излага. Да, Груевски освои 51 мандат. Е, кога сфати дека „чадорот“ го излагал и дека нема ништо од ветените 100.000 албански гласови, кои станаа „само“ 70 илјади, Заев ја смени плочата и засвири по старо. Де беа нерешено или 50-50, де Груевски немало да оформи влада и со 51, тужби итн. Прикаските немаа крај, како кризата наметната од нив, но Заев се отвори со Бејли. Така, тој во еуфорија од близината на возљубениот штитник од сонце, дожд и од зандана, запелтечи и на средбата (која, сосема „случајно“, беше на само еден ден по прогласот на ВМРО-ДПМНЕ) соопшти: „Мнозинската волја на граѓаните мора да биде почитувана“ (соопштение на СДСМ по средбата на Заев со Џес Бејли). И додека сите се прашуваа на што е лидерот, стигна образложението. Во следната реченица тој дополни: „Мнозинството граѓани во Македонија избра промена на парламентарните избори“. Никому не му е јасно како е тоа возможно, но така вели тажната математика на Заев, која во никој случај не е весела, освен за него и за најблиското опкружување во врхушката. Па и да се фузираше со БЕСА, сестринска партија по албанска филија, двојазичност, менување на Уставот, редифинирање и кантонизација на државата, секако, не би биле победници. А ВМРО-ДПМНЕ, ДУИ и ДПА (па дури и Села) се дел од старата политичка констелација, можеби сите со намалени мандати од гласовите на Албанците за СДСМ, но тие што владејат досега (ВМРО-ДПМНЕ и ДУИ со зголемените апетити додадени од мирисот на Заевите понуди кон Албанците) повторно имаат мнозинство, а Груевски и во мандати и во гласови го води за два пратеника или за дваесетина илјади гласови. Дали тажната математика на Заев се сведува на финтата дека нивните гласови се бројат „по два“, затоа што

е немерлива Стевовата споредба на нивните граѓани и на другата „стока“? Како и да е, очигледно дека ниту Бејли не бил најнежен со разјарениот и разлаган лидер. Постои една класика, која се повторува секогаш кога некој ќе ги искара Заев и Шеќеринска, овој пат и Спасовски. Секогаш, по непипано правило, кога странскиот дипломат (бил Филе, по него Хан, а сега и Бејли) нема да им каже добар збор, т.е. ќе ги искара, исчезнуваат од соопштението на СДСМ. Така беше во минатото, а се случи и со американскиот амбасадор, кој со ниту еден збор не беше споменат што кажал на средбата, освен дека бил на неа. Беше само приказ на Заевото ламентирање за изборите. Или, можеби, тоа што тој толку „храбро“ ја соопштил неаргументираната глупост пред заштитникот треба да биде доказ дека немо ја одобрува. Чудни се патиштата социјалдемократски...

Италијанскиот амбасадор наречен „алиби“ ромео, не алфа...

Уште една класична манипулација стана очигледна и видлива од авион. Овој пат со амбасадор, но не и од амбасадор. Не зборуваме за идентичниот вокабулар на шведскиот амбасадор Стефансон, кој во интервју, без никаква провокација, плесна дека „Мнозинството се решило за промени“, а Заев го презеде кажаното и го тера исто без аргументи, затоа што така рекол амбасадорот, нели, а тоа е врвот на екстазата за Македончето. Настрана што Шведска беше една од опциите за европската страна на „чадорот“ поради вдомувањето на експрезувањето кај премиер левичар, исто како и во Италија (заб. на прев. од преписката на Заев и на Верушевски). Не, зборуваме за една уште почудна појава. Знаете, италијанскиот амбасадор Карло Ромео има чест да биде во Македонија само четири месеци, а во тоа кусо време истиот тој среќник имаше чест да стане лажно алиби за Заевото одложување на случајот „Поткуп“. Нејсе што е шесто по ред, овој пат е потврдено лажно. И додека јуришниците на СДСМ, кои имаа чест да бидат дел од ад хок телото за медиуми, тропат понижувачки зелени за некаква „меморија на дождовни црви“ кај Македонецот (научно не е докажано дека црвите воопшто имаат меморија, со што, веројатно, целат на Нобелова награда за биологија)

и констатираат дека, верувале или не, сме имале среќа што „Албанските гласачи, за разлика од македонските, немаат меморија на дождовни црви“, некој и навистина, навреди нечија меморија. Од една страна - што би очекувале од луѓе што имаат фабричка грешка во името на медиумот во кој претходно работела, па така оформија „Сервис за проверка на факти во медиумите“, а за нивна жал фактите се неспорна вистина и не можат да се проверуваат, односно вистината е една, но, очигледно, не и за нејзините извртувачи и спонзорите од УСАИД. Од друга страна, поверојатно зборуваме за социјалдемократска умисла за „меморијата на златна рипка“ кај народот, која, според истражува-

њата (непотврдени целосно во зоологијата), трае три секунди, но, како и да е, таа е светски синоним за краткотрајна меморија. Дали на меморијата на златната рипка, на измислените дождовни црви, секако, не, играше и Заев? Па „мајка му стара“, макар била и млада (што би рекле пред кооперација) пред речиси една година ова време (поточно на 15 октомври 2015 година) истиот тој Заев и неговите адвокати се повикаа на средба со тогашниот италијански амбасадор Ернесто Масимино Белели за да одложат судско рочиште. Изговорот е повеќе од беден, но тогаш и сега има две разлики. И тогаш Заев доби одложување затоа што нашите судии се потресуваат од спомнување дипломати, кои

имаат обичај да си одат на „поседок“ по судови, обвинителства, прес-конференции на СЈО итн. Тогаш се работеше за друг случај. Минатата година се „извадија“ на Белели за рочиште од „Пуч“, време кога уште копнееја Катица Јанева да го земе предметот. Сега се сигурни за „Пуч“, па се вадеа за „Поткуп“. Се извадија кај судиите, но не и кај јавноста. За нивна жал, Ромео да не ти бил Белели, туку малку поискрен.

Така, сижето на несудената љубовна драма „Ромео и Заев“, која во меѓувреме страна бурлеска, целосно смени жанр во моментот кога Карло Ромео јавно ја откажа и ја отфрли понудената љубов од Заев и на „Твитер“ искрено си напиша дека дента немал средба со никого и дека сè друго е целосно неточно. Сè ќе беше, можеби, и малку попростојно, доколку Заев не излажеше во низа - двапати во една иста изјава пред истиот суд. Бараше изоставување на обвинителот Владимир Милошевски од „Поткуп“, со образложение дека бил под истрага на СЈО на Јанева за кривично дело. За неполн час, го демантираше токму СЈО на Јанева?! Неверојатно, нели. Ако малку се вратите назад на претходните стотици лаги - во Тел Авив (го демантираше лично израелскиот министер Шалом), Љубљана („наместените“ од Груевски во Диво Насеље станаа терористи), Брисел (во изјава потврди дека зборувале со еврокомесарот Филе за решение за името, па го демантираше самата СДСМ) Скопје (три дена уривање влада со „бомбите“, нивно потекло - три извори сменети за еден ден, оставка доколку загуби на избори, трипати сменети цифри на „бомби“ и инволвирани во нив, десетици други итн.) размислете, чуму некогаш за што било би му верувале? Уште поконкретно, како ваков патолошки лажго успева трета година да ја држи Македонија во криза.

Во една работа, Заев повторно е во право и, за промена, не лаже. Лично изјави дека „рибата смрди од опашката“. Неточно од фразеолошки аспект, но точно од негов. Крајно време е некој да се смилува и да го симне од неа. За доброто на опашката. ■

ВМРО-ДПМНЕ НА БРАНИКОТ НА МАКЕДОНСКИТЕ НАЦИОНАЛНИ ИНТЕРЕСИ 1990-2016

По издавањето на Прогласот, ВМРО-ДПМНЕ се враќа на своите корени, ова беше неопходно не само за партијата, туку и за самата држава бидејќи од минатото знаеме дека расцеп во ВМРО-ДПМНЕ значи и расцеп во државата, зацврстување на ВМРО-ДПМНЕ значи и зацврстување на државата. Ова може кој како сака да го интерпретира, но тоа се фактите

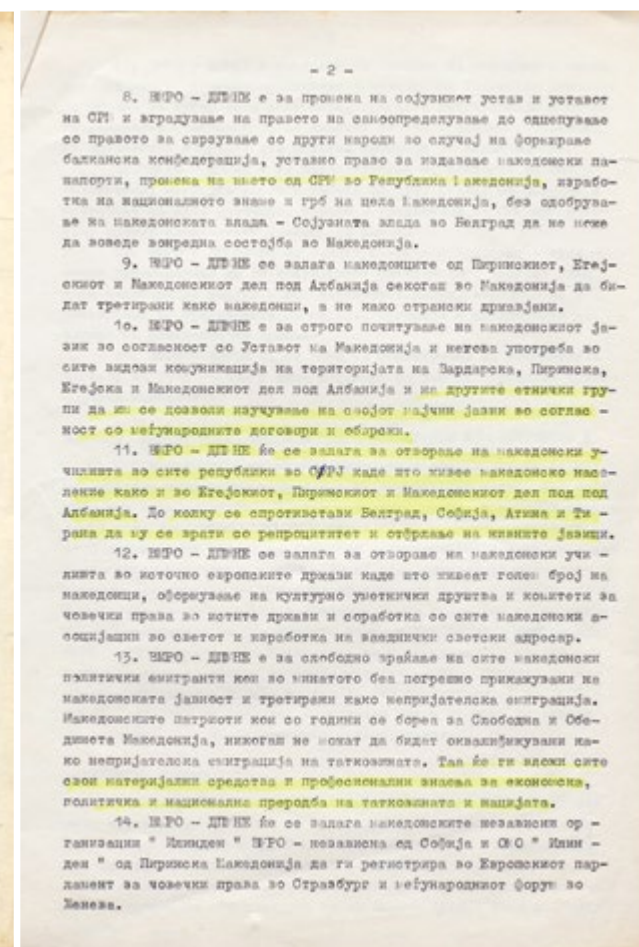
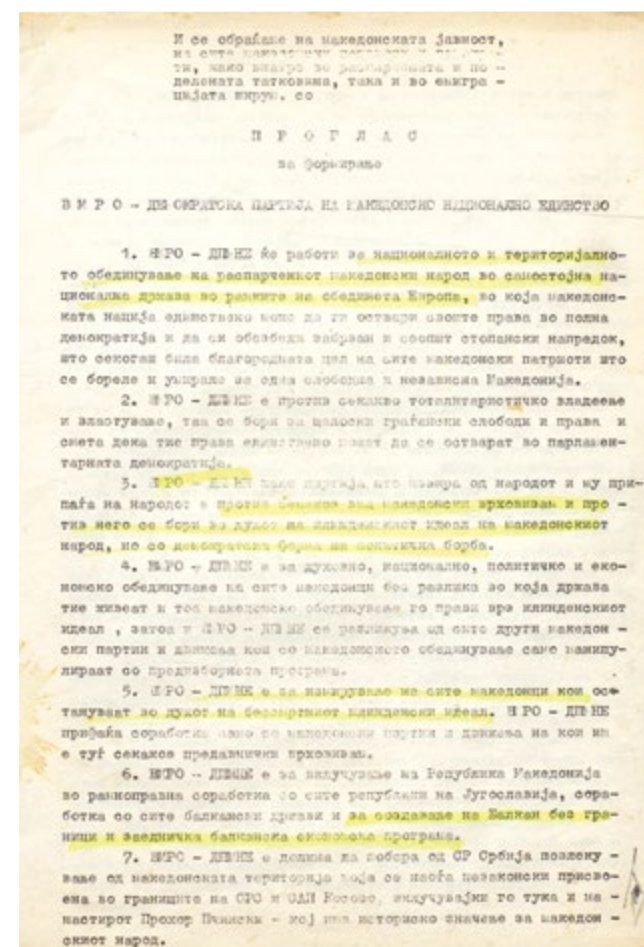

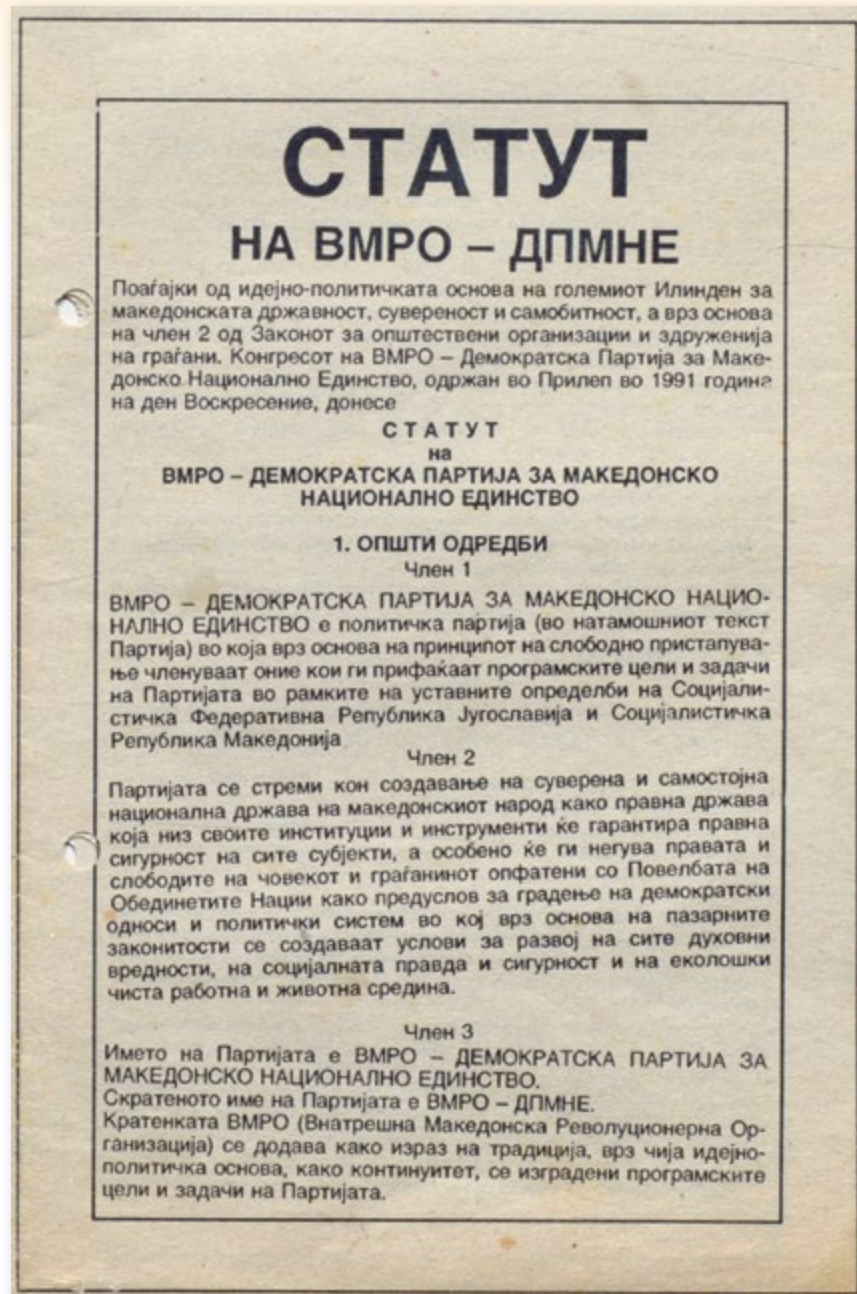
Пишува | Никола Сребров

Прогласот на ВМРО-ДПМНЕ издаден на 17 декември 2016 година се темели, и го надградува, Прогласот за формирање на ВМРО-ДПМНЕ изнесен во 1990 година, пред да се формира партијата.

За да ни биде појасна сликата што, всушност, значеше новиот проглас, подолу ќе направам паралела со Прогласот од 1990 година и како овие два документа се во согласност со Уставот на Република Македонија, со забелешка дека првиот проглас е напишан пред да се напише Уставот на државата.

Во Прогласот изнесен на 17 декември 2016 година од страна на ВМРО-ДПМНЕ беа содржани ставовите на македонскиот народ, ВМРО-ДПМНЕ како партија што произлегува од народот имаше обврска да се заземе за ставот на македонските граѓани, тоа и го стои. Ваквата обврска на ВМРО-ДПМНЕ

произлегува од точката 3 од Прогласот за формирање на партијата од 1990 година: „ВМРО-ДПМНЕ како партија што извира од народот и му припаѓа на народот е против секаков вид македонски врховизам и против него се бори во духот на илинденскиот идеал на македонскиот народ...“.

Во втората точка од Прогласот од 17 декември 2016 година, стои: „Државата мора суверено да ги донесува одлуките, некои амбасадори почнаа премногу да се мешаат во внатрешната политика на земјата. Тоа мора да запре, остануваме отворени за комуникација со сите амбасадори и со претставници на други држави, но некои амбасадори, кои почнаа премногу да се мешаат во нашата

внатрешна политика, мора да престанат да го прават тоа“. На целата македонска јавност ѝ беше повеќе од јасно дека странските претставници во Република Македонија почнаа да излегуваат надвор од рамките на нивните ингеренции. Вмешувањето индицира нарушување, уривање на суверенитетот на државата, а суверенитетот не смее да биде ставен под личниот или партиски интерес на кој било во оваа држава, тој е есенцијалната компонента што ја карактеризира една држава.

Како се одзема суверенитетот на државата?

Носители на суверенитетот на Република Македонија се нејзините

граѓани, кои преку својот глас решаваат кој ќе ја води нивната држава. Ова е запишано во членот 2 од Уставот на Република Македонија: „Во Република Македонија суверенитетот произлегува од граѓаните и им припаѓа на граѓаните. Граѓаните на Република Македонија власта ја остваруваат преку демократски избрани претставници, по пат на референдум и на други облици на непосредно изјаснување“. Доколку некој, на каков било начин, се обиде да ја измени волјата на граѓаните на Република Македонија, кои се носители на суверенитетот, тој, всушност, го урива суверенитетот на државата.

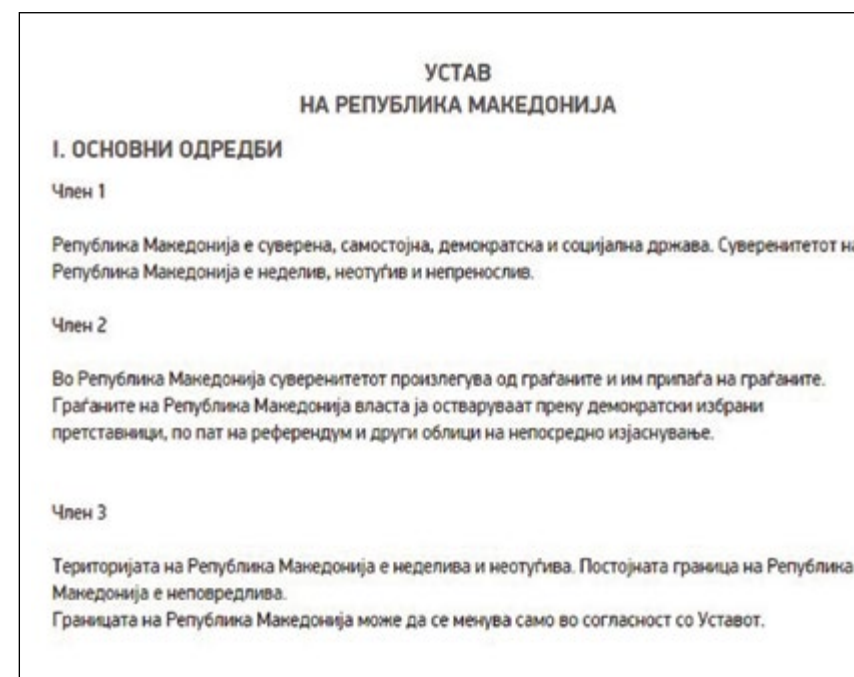
За уривањето, или обидот за преземање на суверенитетот од надворешни фактори и личности и организации, чијшто интерес е над суверенитетот на државата, во Уставот на Република Македонија во членот 1 стои: „Република Македонија е суверена, самостојна, демократска и социјална држава. Суверенитетот на Република Македонија е неделив, неотуѓив и непренослив“. Со фабрикувањето на волјата на граѓаните се врши противуставна дејност од страна на Социјалдемократскиот сојуз и некој ќе мора да преземе одговорност за ваквите дејства.

По објавувањето на Прогласот од страна на Никола Груевски, неговите опоненти од СДСМ веднаш почнаа да го толкуваат, наводно, како повик за „војна“ со земјите од Западна Европа и со САД, веднаш се обидоа да импутираат изолација на државата преку прогласот на ВМРО-ДПМНЕ. Но тоа е само дел од пропагандата на СДСМ, опасното во таа пропаганда е тоа што тие се обидуваат на таков начин да ја претстават државата и македонската политика во некакво „русофилско“ светло што, пак, се наоѓа само во главите на членовите на СДСМ и на креаторите на нивната партиска политика, а притоа го занемаруваат фактот дека тоа е штетно за државата.

Во прогласот многу јасно и прецизно се говори за амбасадорите во Република Македонија, а не за државите што тие ги претставуваат или за властите во тие држави, а уште помалку за народите во тие држави. Да зборуваме со факти, во Прогласот

за формирање на политичката партија ВМРО-ДПМНЕ издаден во 1990 година, во точката 1 се вели: „ВМРО ДПМНЕ ќе работи за национално и за територијално обединување на распарчениот македонски народ во самостојна национална држава во рамките на обединета Европа, во која македонската нација единствено може да ги остварува своите права во полна демократија...“. Бидејќи пред фактите и боговите молчат, ВМРО-ДПМНЕ е првата политичка партија во Република Македонија што јавно го изрази својот прозападен карактер и прва почна да зборува јавно за Европската унија, тогаш сè уште Европска заедница, затоа денешните

Уставот, преку уривањето на суверенитетот, ја погазува и волјата на своите гласачи и членови бидејќи преку ваквата политика за нивната партија решава некој еднадвор, а не членството и раководството на партијата. Во Прогласот изнесен на 17 декември 2016 година, лидерот на ВМРО-ДПМНЕ, Никола Груевски, во однос на ова соопшти: „ВМРО-ДПМНЕ го напушта форматот на состаноци и на преговори со други политички партии во кои учествуваат амбасадори, странски посредници или претставници на други држави, а на кои се преговара или се донесуваат одлуки за кои во секоја држава решаваат претставни-

извртувања за, наводно, русофилство на оваа политичка партија не само што се паушални, туку не можат да се потврдат со ниту еден доказ за таквото дејствување. Прозападниот карактер на ВМРО-ДПМНЕ го изнесе и Никола Груевски читајќи го Прогласот од 17 декември 2016 година каде што истакна „ВМРО-ДПМНЕ историски, во сегашноста и во иднина била и ќе биде прозападно ориентирана партија, а нејзината ориентација е членство во ЕУ и во НАТО и стратигиско пријателство со САД“.

Социјалдемократскиот сојуз, со прифаќањето на директивите на странските амбасадори во Република Македонија, покрај уривањето на

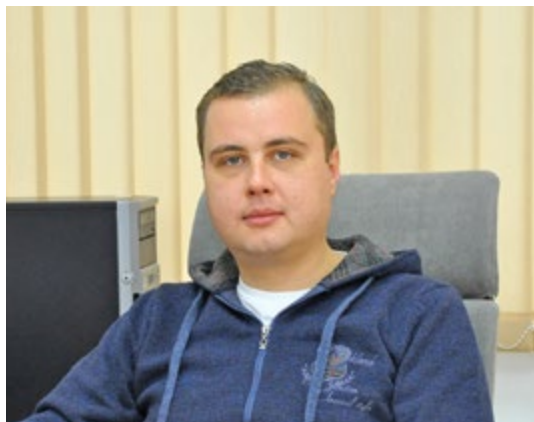
ците избрани од народот“. Ставот на ВМРО-ДПМНЕ за немешање еднадвор на странскиот фактор е заземен уште од создавањето на оваа политичка партија, затоа на почетокот пишав дека ова е надградување и враќање на темелите. Во Прогласот од 1990 година во точката 5 се вели: „ВМРО-ДПМНЕ прифаќа соработка само со македонски партии и движења на кои им е туѓ секаков предавнички врховизам“. Историски, терминот „врховизам“ означувал надворешно вмешување во внатрешните работи на македонскиот народ, токму затоа овој термин бил искористен во прогласот за формирање на ВМРО-ДПМНЕ. Исто како во 1990 година, така и денес, во 2016 година,

ВМРО-ДПМНЕ соопштува дека нема да преговара со политички партии преку кои говорат странски фактори. Или, народски кажано, нема да преговара со политички партии што работат за туѓи бели дворови.

Во контекст на надворешното мешање во државата беше и делот во кој се говори за невладините организации под капата на Фондацијата Отворено општество. Во Прогласот изнесен на 17 декември 2016 година, Никола Груевски соопшти дека „ВМРО-ДПМНЕ ќе се бори за „десоросоизација“ на Република Македонија и за зацврстување на независен граѓански сектор, кој нема да биде под нижија контрола. Ќе се пристапи кон регулирање на областа на финансирање на фондациите и на невладините организации по примерот на најнапредните демократии во светот“. Ова, можеби, е една од најклучните точки за заздравување на општеството и за спас на државата. Изминатите години гледавме како се врши монополизација на невладиниот сектор, кој се финансираше од еден центар. Не е возможно да постои невладин сектор и тој да биде финансиран и оркестриран од еден центар, не можеме да зборуваме за невладин сектор доколку тој оркестрирано работи за една од политичките партии во Република Македонија. Оваа точка е есенцијална бидејќи преку невладините организации на Сорос беше киднапиран Социјалдемократскиот сојуз, преку газењето на волјата на граѓаните истиот тој невладин сектор, финансиран еднадвор, од еден центар што ја киднапираше СДСМ, сега се обидува да ја киднапира Република Македонија. На тој начин се одзема суверенитетот од граѓаните на Република Македонија.

ВМРО-ДПМНЕ како наследник на историското ВМРО има обврска да ја заштити државата од посеганјата по нејзината самостојност и целовитост од страна на надворешни и на внатрешни фактори. ВМРО како организација што секогаш стоела прва на браникот на македонските интереси, неопходно е и сега докрај да остане на линијата на македонските интереси и да не се повлекува ни чекор зад неа, за Македонија се работи. ■

А, КОЈ ГЛАСАШЕ ЗА КРИЗА?

Пишува | м-р Љубчо Пренцов,
органizaциски секретар на ГРОМ -
Граѓанска оиција за Македонија

Во Македонија имаше парламентарни избори! Да, ама... Нејсе, изборите завршија и ние сме на истото - на почетна точка. Состојба, која од политички и од теоретски аспект се нарекува криза. Избори кои покажаа многу и не донесоа ништо. Барем што се однесува на полето на поларизираноста меѓу граѓаните, стабилноста и државноста. Комплетно замешателство, пред, за време на и по нив

И во изборната кампања и во постизборието видовме дека ништо не е променето. Единствен човек во Република Македонија во овие две и пол години што беше над и надвор од сите закони и кој, што и да направи, успеаше да се исправа како руска бабушка е лидерот на опозицијата. Пали дневни огнови, се крие во бусија, излегува, пламнува, мешетари и пак се затајува. Две, три цунами сценарија и чека резултати. Се разбира, онакви какви што не може сам да постигне, туку треба некој да му ги испорача. Таквата скандалозна серија настани продолжува и по изборите. Кога требаше да се појави на суд во Куманово, очекувано не дојде, со бледо известување на судот дека мора да оди во Државната изборна комисија. Затоа, пак, сите ние видовме дека истиот ден беше на Широк сокак во Битола заедно со своите партиски пријатели, па дури оттаму, како што му прилега, бесрамно даде изјава за медиуми. Грст лаги околу наводни „телефонски слушања со Груевски“, некои пелтечења околу човековите права и некоја влада по теркот на ЕУ - онака како што тој ја перципира.

Потоа, имавме „случување“ кога тој ја оспоруваше реле-

вантноста на јавниот обвинител во постапката „Пуч“ (она „легендарното“ негово барање поткуп, каде се „отвори до крај“ со именување на фирмите кои му давале пари по разработена шема). За негово и општо чудо, токму „неговото“ СЈО веднаш го демантираше дека против тој обвинител не се води никаква постапка. И тука не е крајот на неговата еквилибристика, туку повторно одложува судење под изговор дека е на состанок со италијанскиот амбасадор! Овој пат, за општ срам, истиот амбасадор брзо, брзо на „Твитер“ го подразбуди во лагите и порача дека тој ден немал состанок со никого! Ни срам ни перде! Но, како да се очекува засрамување или самокритика. Изборите завршија вчера, но неговите лаги веќе имаат историја. Истиот овој човек безобразно си ги лажеше своите најблиски сопартитици и поддржувачи давајќи им лажни надежи и Потемкини села околу изборниот исход. Сите оние коишто работеа дење-ноќе за него во оваа кампања, ги донесе пред Владата да слават виртуелна победа иако егзактно знаеше дека му е загарантиран пораз од дваесетина илјади гласови. Но, тоа е Зоран Заев. Човек без интегритет, дигнитет и сопствена визија. Таков каков што е тој,

во случајов тој е помалку важен за Република Македонија и за нас граѓаните коишто живееме во неа. Она што е важно, се проблемите кои останаа и кои се закануваат да имаат далеко-сежни последици.

На што мислам? Мојата политичка партија веќе две и пол години навремено детектираше, антиципираше и предупредуваше дека не смеаме да го прекршуваме Уставот на Република Македонија и позитивните законски прописи. Од овие, принципиелни причини не го поддржавме Договорот од Пржино, за сега да се потврди дека сме биле во право. За жал, го прекршивме Уставот, го „устоличивме“ СЈО, кој, дефинитивно, е неуставна категорија. А Уставниот суд, пак, место да го укине, влегува во „шема“, тера политика и сега се прашуваме и се чудиме зошто ДИК брутално ги прекршува сите рокови за одлучување. Па, се чудиме зошто на некои членови на ДИК „им кефнало“, па се самоизоставуваат од гласање и, капак на сè, Управниот суд ја продолжува агонијата и на далеку пробиени и изминати рокови за жалби, ги прима и, згора на сè, ги разгледува и одлучува по тужбите на партиите. Претставата да биде целосна!? Или, со еден збор, се прашуваме каква е оваа правна лакрдија што ни се случува? Дали е ова вистина или сон?

Затоа Груевски, како следен мандатар, прво што мора да има на ум е да ја врати земјата во колосек, што практично значи Македонија да се врати во нормала, односно повторно да биде правна држава по сите основи.

Кога сме кај правната држава, силно ја поддржувам идејата да го надополниме нашето законодавство со тоа дека, во иднина, пред каков било обид за „отворање“ на Уставот, независно во кој било негов сегмент, претходно мора да има референдумско изјаснување и поддршка од граѓаните. Ова е скапоцено искуство кое на дело ни покажа

дека на една мала држава како Македонија, со неколку милиони евра стратегиски насочени во „податливи“ медиуми и наоѓање лик како Заев, многу лесно може да се разнишаат тлото и државноста и да го загубиме нашиот вековен сон.

Сепак, како доказ дека, и покрај сè, разврската на „скроеното сценарио“ не оди така мазно, неминлив е впечатокот дека „сценаристите“ се во невидена паника. Мислам дека изборите не завршија ниту на начинот на којшто посакуваше СДСМ ниту, пак, на начинот што го очекуваа ВМРО-ДПМНЕ и „Коалицијата за подобра Македонија“. Да бидеме искрени, тие завршија на начинот којшто го спакува „чадорот“. Да имаме поделено општество во буквална и резултатска смисла или СДСМ да има 50, ВМРО-ДПМНЕ - 50, ДУИ 10 мандати и сите албански опозициски партии заедно - 10 мандати.

Каде утнаа во есапот? Најверојатно не го предвидоа исконскиот пркос на македонскиот народ затоа што, сепак, кај Македонците имаме победа на „Коалицијата за подобра Македонија“ со два пратеника разлика.

По сето тоа, кога веќе е извесно дека, иако издејствуваа прегласување, нема да има промена во мандатите, сценаристите и режисерите се во вистински хаос, па почнаа неконтролирано да се закануваат. Прво, се појави Никола Поповски, ексминистер за финансии од СДСМ, и директно им се закани на две големи целни групи: на пензионерите и на вработените во јавната администрација.

На административците им рече дека промените ќе болат и дека, како што вели, ќе има или намалување на платите, или ќе има бркање од работа, или, пак, ќе биде комбинација од двете.

За пензионерите ни кажа дека, според него, галопирачки им пораснале пензиите и дека тука мора да се направат опреде-

лени промени во смисла дека тие треба да бидат повеќе или помалку намалени. Потоа, се разбира, во паника од нецелосното исполнување на сценариото, ги пуштија и Беса, коишто имаа цел да не уплашат со тоа што ни соопштија дека токму тие ќе влезат во Владата и ќе издејствуваат редефинирање на Македонија!?

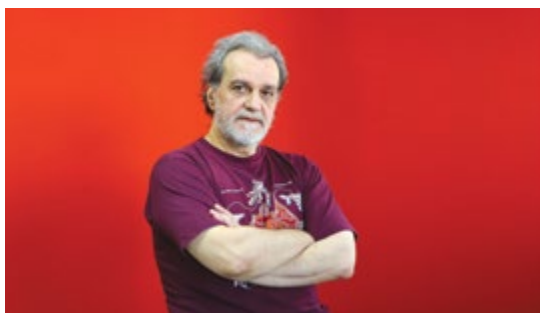
И кога сето тоа ќе се сублимира, во сеопштата конфузија, не можам да не го спомнам и новопечениот сдсmoveц Мухарем Зекири, кој во согласност со неговиот националистички светоглед во изјава, разбирливо, за косовска телевизија ни кажа дека тие 70.000 гласови Албанците не ги дале бадидала и дека тие се најголеми победници на овие избори, односно дека нивната самосвест цврсто „гази“ кон остварување на албанската кауза.

Се надевам дека после 25 декември и прегласувањето во Теарце, „менторите“ на Заев, конечно, ќе му дозволат да ја честита победата, а од него, пак, очекувам, во духот на неговата кампања, да собере храброст и честитката за победата, покрај на македонски, да ја соопшти и на албански јазик, и тоа со косовски акцент за да можат да ја разберат сите оние контингенти гласови што ги доби од нашиот северен сосед. Барем толку им должи!

Она што можеме да го сумираме по сите турбуленции, е тоа дека изборите формално завршија, но кризата ќе продолжи. Се разбира, ќе продолжи до таму до каде што ние ќе им го дозволиме тоа на „големите“ сценаристи.

Изборите, онакви какви што беа, со сето „изборно и постизборно инженерство“, сепак, несомнено ќе бидат запаметени по тоа што разјаснија многу недоречености. Работите ќе се искристализираат дури и за членовите и за симпатизерите на СДСМ, дека сега и тука се пишуваа историјата и се решаваше судбината на нашите поколенија. И токму таа ќе го донесе конечниот суд. ГРОМ одлучи да застане на вистинската страна. ■

ЈУДА ИСКАРИОТСКИ

Пишува | Дџо Станковски

Прикаската за предавството на ближниот е многу пластично предадена во Новиот завет преку епизодата со Јуда Искариотски – дванаесеттиот Христов ученик, оној кој често поставуваше чудно прашања, загрижен и депреси-вен повеќето од времето, прилично скептичен во мисијата на Исуса од Назарет, посебно од времето кога луѓето во Јудеја почнаа да го препознаваат овој Рави, овој исцелител и чудотворец како месија.

Тогаш Јуда – најучениот меѓу Христовите ученици бидејќи беше писар во храмот Ерусалимски – почувствува како морници му лазат по телото.

„Што да се прави сега?“ – Јуда Искариотски го фати голем немир.

Тој не беше обичен човек. Јуда беше припадник на зилотското ослободително движење, кое никако не можеше да го поднесе римскиот окупациски јарем. Зилотите имаа поддршка во целата провинција, а челниците од Синедрионот беа тајно поврзани со нив, надевајќи се дека еден погоден ден целиот Израил ќе се кре-не и така ќе го отфрлат Рим од своите страдалнички плеќи. Секој Израелец сонуваше за денот кога слободата ќе блесне во нивната напатена земја.

И така, веројатно, и Јуда Искариотски, учен, со голем авторитет меѓу народот, делумно самоиницијативно, делумно по инструкции на дел од челниците на клерикалната елита од Ерусалим, доаѓа до Исуса и, некако насила, без некоја радост на Богочовекот се приклучи на братството.

Исус, кој сè гледа, веднаш виде дека Јуда е кодош, кој треба да ги следи и да го информира Синедрионот за нивното движење и дејствување.

„Тој се сневесели, но му допушти да дојде со нив“.

Садукееите и фарисеите, виско-косвештениците и велепоседниците, многу се заинтереси-раа за овој учител кога луѓето почнаа сè повеќе и повеќе да го гледаат како месија.

Тоа ги вознемируваше, но и интригираше. Некои од нив во него гледаа опасен еретик, кој се самопромовирал како месија, што ако не е, а како би бил, кога е роден во пештера и од сиромашно занаетчиско семејство, а не некој принц еврејски, тогаш прави тежок грев кој заслужува најдраконска казна. Другите, пак, верски и општествени моќници размислуваа што може да се извлече од оваа ситуација. Нешто, што би му било од корист на Израил.

„Кога народот толку го сака и верува дека Исус е месија-та, тогаш ајде да го искористиме тоа и да го направиме наш водач, кој ќе го обедини народот против Рим, а така обединети може да ја победиме војската империјална и да се ослободиме од нивната ужасна тортура“.

Затоа и го пратија Јуда Искариотски при Исуса за да му влијае, да го подготви за големата ослободителна војна против римската тиранија.

Но, Исус не покажа ни најмала желба за вакви воено-политички авантури. Напротив, за него сите беа исти, и Јудејци и Римјани, и сите други, без остаток. За Исуса најважна беше чистотата на душата на човека, а не расата или општествениот статус.

И сето тоа се повторуваше и зголемуваше, а обидите на Јуда Искариотски да го воведо во улогата што му ја предодреди Синедрионот за ослободителен водач никако не успеаа. Напротив, Исус сè повеќе и повеќе избегнуваше да зборува со него, а кога, пак, Јуда ќе му се пуштеше со своите инсинуации, Исус, едноставно, ќе се повлече-ше некаде или, пак, вешто ќе ја сменеше темата. Сето тоа почна да го излудува Јуда Искариотски, кој беше врвен интелект и еден од најучени-те писари во Палестина.

Конечно, Јуда со целата своја интелигенција и контакти што ги имаше насекаде по провин-цијата скова пеколен план.

– Да го искористи Исуса од Назарет кога за Пасха ќе дојдат во Ерусалим и кога ќе се создаде голема мешаница и кога толпа народ ќе пристигне за да го види тој Божји Човек, Зилотите, неговите револуци-онерни другари да се смеша-ат со народот и да го кренат востанието. Тогаш можеби и

Исус, конечно, ќе се свести дека неговата судбина е да заста-не на челото на овој преврат, кој ќе донесе слобода и живот.

Но, Исус воопшто не влезе во нивното сценарио, а востани-ето пропадна.

Така, разочаран, но и бесен, Јуда го предаде Исуса на Рим-јаните откривајќи го место-то на Маслиновата гора, каде што братството Исусово се беше повлекло од Ерусалим и од страшниот метеж и колеж што се случи таму.

И потоа знаеме какви грозо-морни ситуации следуваат. Но, вистината и совеста работат. Тие не мируваат, тие дејству-ваат и на јаве, и на сон.

Кога сфатил за какво злостор-ство се одлучил, тој, Јуда, са-миот си пресуди и се обеси на дрво во квечерината на нај-мачниот ден.

Предавството е грозоморен чин, во случајот само симбо-лички претставен во триесет-те сребреници. На Јуда овие пари веројатно не му ни тре-бале. Тоа бил само хонорарот за да го верифицира своето предавство на Исуса Христа.

Триесет сребреници – триесет илјади денари просечна пла-та. Секој сребреник по илјада денари. Не е лошо, би рекол, дека е и сосема добро.

А, тоа што ќе ја изгубиме др-жавата, нашиот Израил, на-шата Света земја, скапо пла-тена низ вековите борба за слобода, тоа нема врска. Тоа е само илузија.

– „Од тоа не се живее, но од петстотини евра може и добро да се помине. Затоа ќе гласаме за триесет илјади денари – за триесетте сребреници.“

- А совеста? Таа нема да ве пушти никогаш, ниту на јаве ниту на сон. ■

БИЗНИСОТ БАРА УСЛОВИ ЗА НОРМАЛНО ФУНКЦИОНИРАЊЕ НА ИНСТИТУЦИИТЕ

СТАБИЛНА ВЛАДА ЗА СТАБИЛНА ЕКОНОМИЈА

Пишува | Александрија Сшевковска

Бизнис-заедницата очекува што поскоро да се формира нова влада и институциите да профункционираат. Како што оценуваат нејзините претставници, ако политичката криза продолжи, ќе бидат доведени во прашање и домашните и странските инвестиции. Во ситуација на нестабилна клима за економско дејствување, ниту еден бизнисмен нема да сака да вложи во нови проекти, а тоа, секако, ќе се одрази врз растежот на стопанството. Не можат да ги реализираат планираните деловни активности, се нема предвидливо деловно опкружување што претставува главна пречка за подинамично работење, економски пораст и за нови работни места. Бизнисмените едвај го чекаа крајот на изборите, кои требаше да стават крај на политичката

криза, која директно влијае врз економијата. Сепак изборите завршија, а неизвесноста продолжува.

▪ **Победниците на изборите треба што поскоро да формираат стабилна влада, која би значела крај на политичката криза, чишто заложници сме веќе две години, и нормализирање на економските текови. Политичарите треба да бидат свесни дека без добра економија, ќе немаме добар живот, а жртви на таквата ситуација ќе бидеме сите, вклучително и тие. Граѓаните не живеат од ветувања, туку од работа и приходите што ги добиваат за неа. Кревањето тензија и продолжувањето на политичката криза ќе значи сè помалку работа за сите нас, па последиците ќе бидат неизбежни и долгорочни. До-**

дека да се врати довербата во системот и во институциите ќе помине многу драгоцено време, а ние ќе ги загубиме и домашните и странските инвеститори. Во меѓувреме и граѓаните се стегнати, не знаат што ги чека утре, дали ќе ги задржат или загубат работните места, што, пак, ја одредува и нивната лична потрошувачка - оценуваат економските стручњаци.

Работодавците се свесни дека во ситуација на разнишана политичка ситуација ќе страдаат инвестициите.

▪ **Политичката нестабилност е еден од главните фактори за намалување на стопанскиот пораст на која било економија. Тоа се случува и во најразвиените земји, а се случува и кај нас. Мојам да потврдам дека прво ќе страдаат новите инвестиции. Одлуките и за странските и за домашните инвеститори во услови на ваква политичка нестабилност се многу тешки. Ниту еден бизнисмен нема да вложува големи средства во нов проект во ваква политичка ситуација – смета претседателот на Ор-**

Граѓаните не живеат од ветувања, туку од работа и од приходите што ги добиваат за неа. Кревањето тензија и продолжувањето на политичката криза ќе значи сè помалку работа, па последиците ќе бидат неизбежни и долгорочни. Додека да се врати довербата во системот и во институциите ќе помине многу драгоцено време и ќе се загубат домашните и странските инвеститори

ганизацијата на работодавци (ОРМ) Ангел Димитров.

Од Конфедерацијата на работодавци нагласуваат дека политиката има последици врз бизнисот.

▪ **Сè додека трае политичката криза нема да има подобрување на економијата. Политиката влијае врз економијата со создавање на самото чувство на стабилност или нестабилност што директно влијае врз економската состојба и потрошувачката – вели претседателот на Конфедерацијата на работодавци, Миле Бошков. Оттаму, сепак, сметаат дека компаниите мораат да најдат начин да ја задржат својата независност.**

▪ **Без оглед на состојбите, бизнисот и компаниите мораат да останат независни, иако мора да се признае дека политиката влијае врз економските текови. Во насока на поголем економски пораст, потребно е компаниите да останат независни, да одат кон интернационализација, независен развој на продуктивноста и на конкурентноста, што ќе значи и поголем профит – објаснува Бошков.**

Домашната економија сè уште испорачува стапки на пораст, но тие се многу под можностите и стапките што би се остварувале кога би немало политичка криза. Последните податоци на Државниот завод за статистика покажуваат дека

во третото тримесечје има пораст на БДП од 2,4 проценти. Забележан е и историски пад на невработеноста, но ефектот од сето тоа може да се загуби доколку политичката криза се одолжи. Токму затоа на Македонија ѝ е потребна Влада и функционални институции за да се врати стабилноста.

▪ **Потребно е да се вратиме на патеките од економијата за отворање нови работни места, на проекти со кои ќе се решаваат сите проблеми на граѓаните. Ќе бидеме фокусирани на намалување на јазот меѓу граѓаните, заедно со сите граѓани ќе ја градиме Македонија како земја со повеќе работни места и поголем стандард, држава што ќе се движи кон Европската унија – вели Никола Груевски, лидер на ВМРО-ДПМНЕ, партијата-победник на овие избори.**

Сите проекции укажуваат дека земјата ќе продолжи да остварува стапки на пораст, а ќе се отвораат и нови работни места, но услов е да се стави крај на политичката криза за да се тргне кон побрз развој. ■

Рекоа, не порекоа

**БИЛАЛ
КАСАМИ**

Беса ќе учествува во преговорите за влада доколку се прифати дискусија за редесфинирање на уставно-правниот систем на државата. Партијата ќе биде дел од преговорите за новата влада само ако договорот за влада биде транспарентен за јавноста и со прецизни рокови.

**БУЈАР
ОСМАНИ**

Ќе преговараме со кој било партнер од можните коалиции само врз основа на петте ветувања од нашата платформа - официјализирање на албанскиот јазик, пропорционална распределба на буџетот, решение на спорот за името, интеграција на Македонија во НАТО и инфраструктурно поврзување на териториите населени во поголемиот дел со Албанци. Ова се условите што ги има ДУИ за да влезе во коалиција.

**НИКОЛА
ПОПОВСКИ**

Да речеме, потенцијална жртва во реформите ќе биде јавната администрација, на еден или на друг начин, можеби никого нема да засегне на директен начин премногу, но вкупната потрошувачка за плати во јавната администрација мора да се смали. Дали ќе се смалуваат платите или нема да растат веќе, или ќе се смали бројот на вработени или двете заедно, ќе има одредени жртви. Други можни жртви се пензионерите кои допрва ќе дојдат.

ЛИЧНОСТ НА НЕДЕЛАТА

Љубомир Костовски

ДОЖДОВНИ ЦРВИ И СЕНИЛНИ СЛОНОВИ

Роген на:
23 април 1953 година
во Скопје

Образование:
Правен факултет во
Скопје

Професија:
Новинар

Љубомир Костовски – ако ништо не ви значи името на овој човек, сигурно сте слушнале за проектот на УСАИД Сервис за проверка на факти. Љубомир Костовски е човекот кој стои зад овој проект, а американските пари стојат зад сдсмовските гласници.

Костовски не е нов во новинарството, напротив, но главно работел во пишани медиуми, а тие по правило се „пера во сенка“. Сега, откако сликата е појасна, вреди да се спомне дека Љубомир Костовски е член на привременото тело за контрола на медиумите или како и да се вика тој вештачки медиумски целат создаден наменски за последните избори.

Овој човек, кој, според она што го анализира на Сервисот, не чита опозициски медиуми и не гледа „Телма“, пее по нотите на „Бихакка“. А, од таа нотна тетратка излегуваат истите рефрени кои ја опеваат ништожноста на македонскиот народ. Од „стадото овци“ на Пендаровски, преку амбевидните споредби на армија слепи следбеници на заевизмот до дождовните црви на Костовски. Во тој опсег треперат гласните жици во ритамот на Бихакката симфонија.

Да не се враќаме многу назад во времето, а можеме зашто ваквите навреди на македонскиот народ не се спорадични истрели, туку рафални истрели на изродените од родот свој, ќе потсетиме на изјавата на исламскиот радикал, но член на ЦО и на ИО на СДСМ, Мухамед Зекири. За него половина милион Македонци што гласаа за ВМРО-ДПМНЕ се несвесна маса.

■ Се случи феномен, Албанците се најголемите

добитници на изборите во Македонија. Кога велам така, велам затоа што Албанците испишаа историја. Доколку не беа Албанците што гласаа за опцијата за СДСМ, денеска Груевски и неговата партија, која е позната како националистичка, ќе имаа над 60 пратеници. Од таа причина Албанците покажаа и напишаа историја и покажаа дека се посвесни од поголемиот дел од македонскиот народ тука во оваа држава - вели Зекири во емисија на косовски медиум.

Веднаш по него и членот на СДСМ во привременото тело за контрола на медиумите напиша дека македонските гласачи, за разлика од албанските, имале мемори-

ја како дождовни црви. Чудесно, во стотици милиони долари, Албанците станаа подобри Македонци од Македонците.

„Груевски се враќа кон првобитната пропагандна шема, која се отфрли во последен миг, по која за сè кај нас се виновни странците и нивните интереси. Но, албанските гласачи, за разлика од македонските, немаат меморија на дождовни црви“, напиша тој во „Глобус“.

Ако Албанците се слонове, како што сугерира Костовски, мора да се со селективна меморија или сенилни зашто, очигледно, го заборава времето на бихаккиот идеолог Фрчкоски. ■ (Р.Р.)

ЛИЧНОСТ НА НЕДЕЛАТА

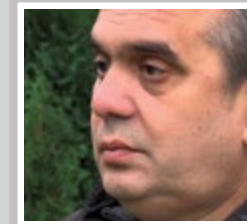
Рекоа, не порекоа

**НИКОЛА
ГРУЕВСКИ**

Нема да дозволиме аболираниот криминалец Зоран Заев да формира влада со фалсификувана волја на граѓаните на Република Македонија. ВМРО-ДПМНЕ нема да дозволи функционирање на институциите со фалсификувана волја на граѓаните и функционирање на институциите без легитимитетот на граѓаните на Република Македонија.

**АЛЕКСАНДАР
ДАШТЕВСКИ**

Се бараше МВР, а сега и гледаме зошто, затоа што началници поставени од министерот за внатрешни работи јавно лобирале за граѓаните да го дадат својот глас за СДСМ со што е направена изборна измама, како што кажаа од Обвинителството, за организиран криминал, обезбедени се цврсти докази во кои се гледа дека е направен изборен фалсификат.

**ВЛАДО
ЈОВАНОВСКИ**

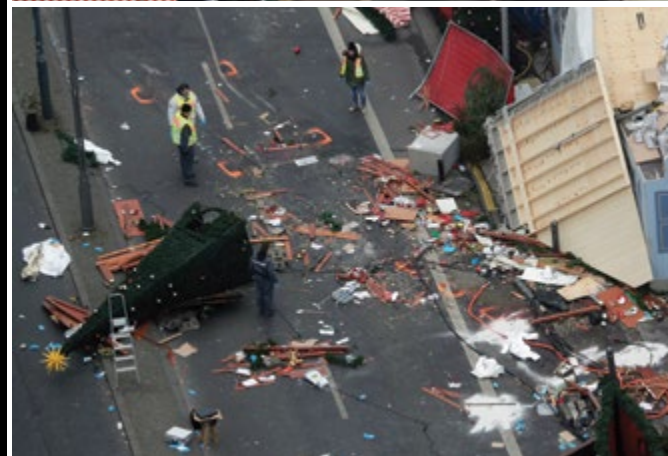
Ако државата е обезглавена, знаеме дека две и пол години се занимаваме со туѓи агенди, ако раководството се занимава со друго, останува граѓаните да ја земат правдата во своите раце.

НАПАДОТ ВО БЕРЛИН Е НАПАД И ВРЗ МАКЕДОНИЈА

Во Ноември минатата година, без да даде многу детали за причините за своите црни прогнози, германската канцеларка Ангела Меркел најави дека емигрантската криза може да доведе до конфликт на Балканот. Тогаш канцеларката предупреди на опасност од вооружени судири на Балканот, во земјите низ кои минуваат транзитните маршрути на бегалците, ако се побара Германија да ја затвори границата со Австрија.

„На Западен Балкан веќе има тензии и јас не сакам таму да се случат воени судири. Не сакам да се засилуваат мрачните тонови, но ситуацијата може брзо да се влоши“, изјави тогаш во Дармштад Ангела Меркел. Една година подоцна и два милиона бегалци повеќе во Европа, нејзините зборови повторно добиваат на значење. Терористичкиот напад во Берлин може да нејзината најава да ја претворат во реалност

ЌЕ СЕ ОСТВАРАТ ЛИ ЦРНИТЕ ПРОГНОЗИ НА МЕРКЕЛ?

Пишува | Горан Момирски

Смртта на 12 и повредите на уште 48 луѓе во срцето на Европа може драматично да ги променат работите не само во Германија и во Европската унија, туку и во сите други земји што се директно и индиректно инволвирани во решавање на бегалската криза со која се соочува стариот континент. Терористичкиот напад во Берлин во кој со камион беше урнат митот за германската безбедност може да предизвика тектонски поместувања и во земјата што ја води Ангела Меркел, но и во Македонија, иако инцидентот се случи на околу 1.700 километри од македонската северна граница. Чекорите што може да ги преземе германската влада можат да нè втурнат и нас во нова голема криза во која најголеми жртви можат да бидат Македонците.

ВРТЕЊЕТО КОН СЕБЕ НА ГЕРМАНИЈА МОЖЕ ДА ПРЕДИЗВИКА ХАОС ВО ЕВРОПА

Најцрното сценарио за Македонија, кое, за жал, е и едно од најреалните, предвидува германската влада, соочена со критики од опозицијата и од јавноста, да ги заостри мерките за доделување азил на емигрантите и да инсистира на масовни депортации на тие што биле одбиени како баратели на азил. Први на удар ќе бидат сите

осомничени за соработка со радикални исламски организации, кои и досега биле на радарите на германските безбедносни служби, но од различни причини биле толерирани од властите во Германија. Најдобар пример за оваа појава е Тунижанинот Анис Амри, кој поради своите линкови со Исламска држава требало да биде депортиран во матичната земја, но поради бирократски процедури останал во Германија, по што е осомничен дека убил 12 луѓе во име на цихад.

Ваквите случаи како Амри во Германија не се ретки, германските служби за безбедност во неколку наврати се пожалија дека немаат доволен капацитет да ги следат сите потенцијални терористи, а во исто време германските закони се многу строги и не дозволуваат само поради индиции, колку и да се цврсти, осомничените да бидат протерани или притворени без соодветна правна процедура. Сега оваа ситуација може да се промени и сите тие што можат да убијат луѓе и да го урнат рејтингот на владејачката коалиција може да бидат депортирани по кратка постапка во своите земји. Дел од нив, според сценаријата на безбедносните служби, ќе бидат задржани во матичните земји, но огромен број повторно ќе се вратат во Европа, односно на Балканот, од каде што ќе планираат терористички напади во ЕУ. Доколку не успеат во тоа, тогаш за очекување е светското внимание да

се бара преку терористички напади на Балканот, во Македонија, Косово, Албанија и во Србија. Нестабилната политичка ситуација во Македонија, каде што има длабоки поделби меѓу граѓаните, но и во службите за безбедност, ја прават, можеби, најпогодна за идните драматични случувања што ги планира Исламска држава.

ЌЕ ИЗДРЖИ ЛИ МЕРКЕЛ ВО СВОЈА УМЕРЕНА ПОЛИТИКА?

Иако германската канцеларка Меркел уште пред неколку недели на партискиот конгрес на ЦДУ најави промена во курсот на владата во однос на прашањата поврзани со муслиманите откако се согласи на забрана на носење хиџаб, сега по нападот во Берлин ситуацијата може да се промени уште подраматично. Стравот од националистите од Алтернатива за Германија (АФД), кои веднаш се обидоа и, најверојатно, ќе успеат да добијат политички поени, ќе ја натераат Меркел на нови чекори, кои, сигурно, нема да бидат умерени. Како одговор на АФД, кои по терористичкиот напад во Берлин ја обвинија Меркел, односно нејзината политика за бегалците за смртта на 12 невини луѓе, таа ќе мора да се радикализира ако сака да формира нова стабилна влада на изборите во септември. Соочена со учени од својот баварски сестрински партнер ЦСУ не се исклучува ниту воведување макси-

мална бројка од 200 илјади бегалци годишно, што е многу под бројот што реално пристигнува во земјата, дури и во нормална состојба.

Ако Меркел попусти во својата позиција за бегалците, тогаш јасно е дека веднаш паѓа во вода целиот план на ЕУ за поделба на бегалците во континенти, по што неминовно е враќање на хаотичната политика во Брисел, кој повторно ќе стане маргинален, наспроти земјите-членки, кога ќе се решава за бегалците.

Паралелно со овој процес во Германија и во ЕУ се случува и ерозија на односите Берлин – Анкара, особено откако Европскиот парламент гласаше за прекин на преговорите на Турција за членство во ЕУ. Дополнителна причина за страв од трилатерален чекор на Турција во правец на повлекување на Ердоган од договорот со ЕУ, според кој оваа земја треба да ги чува бегалците да не пристигнуваат во Европа, се тензичните односи меѓу Берлин и Анкара. Меркел и Ердоган не успеаа да ги надминат континуираните спорови меѓу двете земји, што значително може да му ја олесни одлуката на Ердоган јавно или премолчено да пушти повеќе од 2,5 милиона бегалци да заминат кон ЕУ.

Каква улога ќе одигра Русија?

Посебно прашање во овој контекст е улогата на Русија во однесувањето на Турција во врска со бегалската криза. Блиската соработка меѓу Путин и Ердоган, може да има свој одраз на начинот на кој Турција ќе се соочи со бегалските предизвици. Турција досега во многу наврати ја искажала приврзаноста кон Македонија и кон нејзината стабилност, но сега е целосно отворено прашањето дали за да ја спаси Македонија, ќе жртвува други, многу поголеми приоритети на земјата.

Објективно, никому не му одговара нов конфликт на Балканот, но, во исто време, и никој не знае каков резултат може да даде новото мешање на картите во регионот, особено поради непознатите од новата администрација во Вашингтон. Засега сценаријата се движат од целосно повлекување на САД од процесите на регионот и дозвола на Русија слободно да ја практикува својата моќ, па сè до нов директен судир меѓу двете суперсили за Балканот под своја контрола.

За жал, во меѓународната политика разумот, човечките интереси и логиката одамна ја загубија битката со геостратегијата и принципот на влијание за остварување интерес. Балканот е најдобар пример за таквите меѓународни дипломатски принципи.

МАКЕДОНИЈА - ЦЕНТРАЛНА ТОЧКА МЕЃУ БОСФОР И БРИСЕЛ

Во ситуација кога Грција ни најмалку нема да биде заинтересирана за нивно задржување на своја територија, како што налагаат правилата на ЕУ, а, во исто време, Србија речиси херметички ја затвори границата со Македонија за што се ангажирани десетина илјади припадници на српската војска и жандармерија, речиси е извесно дека Македонците не само што ќе бидат оставени сами на себе во решавање на бранот бегалци, туку дека во исто време ќе мораат да се соочуваат и со поединци и со групи, кои имаат терористички цели. За ваквото

сценарио, кое, за жал, не е нереално, најверојатно, зборуваше германската канцеларка лани во ноември.

Дури и без формално пропаѓање на договорот Турција – ЕУ, користејќи ја стратегиската предност, особено во пресрет на изборите во Германија и во неколку други земји во кои радикалната десница може да дојде на власт, Ердоган, кој ѝ е лут на Европа за критиките поради кршење на човековите права, може да даде зелено светло за контролирани движења на бегалци кон Грција и понатаму кон Македонија само за да покаже дека тој е господар на бегалската криза и на стабилност на југот од Европа. ■

ПИСМА, ДОКУМЕНТИ И СВЕДОШТВА

СОЗДАВАЊЕТО НА МАКЕДОНСКАТА РЕВОЛУЦИОНЕРНА ОРГАНИЗАЦИЈА (МРО) И ПРЕГЛЕД НА НЕЈЗИНАТА СТРУКТУРА

Во почетокот на XIX век, во Македонија почнува борбата за културна и црковна еманципација, период постојат уште и како македонска преродба. Некои од најзначајните дејци од ова време се Кирил Пејчиновиќ, Јордан Хаџи Констанинов - Џино, Паршениј Зографски, Констанин и Димитар Миладинови, Ѓорѓи Пулевски, Григор Прличев и други. Сите овие, генерално, преку своите дела се обидуваат да дојдат до македонскиот народ за тој да не ги заборави своите корени, но истовремено и да им докажат на сираниите азијати и европјати дека се посебни и различни од нив. Ова покажува дека кај македонскиот народ постоел извесен степен на свесност, што ќе дојде до израз кон крајот на XIX век, со основањето на Македонското студентско друштво (МСД), Младата македонска книжевна дружина (ММКД) и Македонската револуционерна организација (МРО)

Подготви | М-р Дора Јурукова

Младите Македонци за да се здобијат со високо образование, морале да ја напуштат својата татковина и да заминат, најчесто во Белград или Софија. Тоа се должи на фактот што Егзархијата постепено навлегувала во сите пори на општествениот и културен живот во Македонија, па учениците што го искажувале гласно своето мислење, или биле исклучувани од егзархиските гимназии или, пак, сами заминувале. Таков е случајот и со Петар Поп Арсов, кој се побунил против големобугарската политика наложена преку Егзархијата, па како последица на тоа бил исклучен од Солунската гимназија. Но, тоа не значи дека ситуацијата во Белград и во Софија била подобра. Таму младите студенти се соочувале со истиот проблем.

Кон крајот на 1890 година, во Софија се формирало Македонското студентско друштво (МСД), со јасно предвидени цели, а во него учествувале Петар Поп Арсов, Даме Груев, Никола Наумов, Димитар Мирчев и други. Поради сплет на околности, ова Друштво ја прекинало својата активност во март 1891 година. Сепак МСД ќе претставува основа за создавањето на Младата македонска книжевна дружина (ММКД), истата 1891 година, во која се вклучиле и некои од припадниците на друштвото. Во јануари 1892 година, ММКД ќе го објави првиот број

од својот орган - списанието Лоза, по кое припадниците на дружината ќе бидат наречени и „лозари“. Дека дружината била сериозна, покажува и фактот дека таа имала Устав, објавен во Лоза, од каде што се гледа целта и стратегијата на нејзините претставници. Сепак, „Лоза“ и ММКД стануваат трн на бугарската влада, која веќе во 1892 година ќе го забрани списанието, а на тој начин престанува работата и на дружината.

Но, младата македонска интелигенција не застанала тука и отишла чекор напред основајќи ја Македонската револуционерна организација, која претставува врв во националноослободителната борба на македонскиот народ. Шестемината - Дамјан Груев, Петар Поп Арсов, Иван Хаџи Николов, Андон Димитров, Христо Татарчев и Христо Батанчиев, во 1893 година, по игра на судбината, се нашле во Солун. Сите тие имале желба да ја видат Македонија слободна и носејќи се од таа желба, на 23 октомври / 4 ноември 1893 година одржале состанок, кој, всушност, бил и основачкиот состанок на МРО.

Конечното конституирање на МРО станало на 5 јануари 1894 година, кога бил одржан уште еден состанок, на кој станало збор за името, целта и за поставеноста на Организацијата. Така, Организацијата се конципирала под името Македонска револуционерна органи-

зација (МРО), на чело со Централен македонски револуционерен комитет (ЦМРК), за чиешто седиште бил избран градот Солун. Централниот комитет го сочинувале основоположниците на МРО, а негов претседател станал Христо Татарчев, додека благајник и секретар бил Даме Груев.

Заради политичката констелација, како на Балканот така и во Европа, македонските револуционери решиле целта на Организацијата да биде реализација на членот 23 од Берлинскиот договор, односно автономија на Македонија. Ова се чини како најбезболно решение бидејќи се задоволува барањето на европските сили за статус кво на Балканот, а, од друга страна, не им се бодат в очи на гладните соседи, кои упорно ја ширеле својата пропаганда делејќи го македонскиот народ. На Петар Поп Арсов му била доверена задачата да подготви нацрт-устав за Организацијата, а, исто така, и да напише брошура, именувана како

„Стамболовщината во Македонија“, со која ќе ја разоткрие бескрупулозната политика на Бугарија кон Македонија, водена од нејзиниот премиер Стефан Стамболов.

Првиот Устав на МРО бил изработен по терк на Уставот на Бугарскиот централен револуционерен комитет, но не може точно да се одреди кога бил прифатен бидејќи, пред сè, податоците се базираат на мемоарската литература, па се остава простор за одредени неточности. Самиот тој содржел 14 члена, групирани во четири глави и со него се регулирале сите прашања што ја засегаале Организацијата. Покрај Уставот, МРО изработила и Правилник, кој бил составен од 50 члена поделени во 11 глави, а се однесувал на месните комитети.

Откако била јасно одредена структурата на Организацијата, се преминало на регрутирање на нови членови и ширење на мрежата, како во Македонија, така и надвор од неа. Така првиот ко-

митет на МРО во Македонија бил тој во Кавадарци, по заслуга на Даме Груев, кој лично излегол на терен. За ширењето на МРО придонело и Ресенскиот советување, кое првично се однесувало на Битолскиот вилает, но од донесените одлуки јасно се гледа дека ја засегаало целата Организацијата. Така покрај Солун, како центри од кои се ширела револуционерната мисла, бргу се издигнале Битола и Штип, додека во Солунскиот вилает водел Кукуш. Мрежата на МРО до 1896 година, постепено се разгранувала и опфаќала широки размери, членството се зголемувало и тука може да се вбројат Иван Минчев, Атанас Мурцев, Туше Делииванов, Христо Влахов, Гоце Делчев, Пере Тошев, Ѓорче Петров и многу други. На тој начин, Организацијата можела и финансиски да јакне, пред сè, преку донации од населението, додека почнало и директно барање на средства. Револуционерните идеи се ширеле и преку неделното училиште основано во Солун, преку црквите, а постепено се преминало и на набавка

на оружје. Основањето на комитети продолжувало со сè поголем интензитет и тие многу бргу биле формирани во Воден, Гуменце, Ениче - Вардар, Гевгелија, Струмица, Мелник и други градови, секако и во околните села.

Но, работата на Организацијата не можела да оди лесно и подмачкано бидејќи на прво место тука била Егзархијата, како и нејзините приврзаници, па припадниците на МРО морале вешто и тактички да дејствуваат. Тие уште на почетокот биле свесни за проблемите што би можеле да ги имаат, за што јасно говори и споменатата брошура на Поп Арсов. Понатаму следувал Македонски комитет (МК), формиран на 29 декември 1894 година во Софија од македонските емигранти, подоцна (декември 1895 година) преименуван во Врховен македонски комитет (ВМК), кој се обидува да се наметне над Организацијата. Преку инфилтрирање на бугарски елементи во Македонскиот комитет, тој станал орудие на бугарските власти, настојувајќи да создаде раздор во редовите на МРО. Проблемите што ги создавал Врховниот македонски комитет, но и ширењето на мрежата, се покажале како важни прашања за Организацијата, па од тие причини бил свикан Првиот конгрес, кој се одржал во Солун, пролетта 1896 година.

На овој конгрес учествувале петнаесетина души и заседавал неколку дена, додека донесените решенија што ги засегаале сите сегменти на Организацијата, биле мошне важни и го одредувале правецот на револуционерното движење во Македонија. Имено, меѓу прашањата што биле поставени на Конгресот биле и тие што се однесувале на централизацијата, односно децентрализацијата на Организацијата, односот кон пропагандите, ставот на МРО кон ВМК и проегзархиски настроените елементи во Македонија, потоа прашањето за нов Устав и Правилник и други.

Конечниот исход се состоел во ново име на Организацијата, а тоа е Тајна македонско-одринска револуционерна организација (ТМОРО), поделена на седум окрузи, кои директно комуницираат со Централниот комитет, како и нов Устав и Правилник, изработени од Делчев и од Петров во 1897 година. Исто така, бил разгледан односот кон ВМК, за што било решено да не се прекинува контактот со него, бидејќи материјалната поддршка била важна за ТМОРО, но колку што е можно повеќе да се оддалечи од работата на Организацијата. Па за таа цел, кон крајот на 1896 година се формирало Задгранично претставништво, чијашто задача била да ја заштити Организацијата однадвор, при тоа не мешајќи се во работата на ВМК. Секако дека ставот кон пропагандата бил очигледен, односно борбата против нив продолжува, настојувајќи да се спречи нивното натамошно ширење.

Сето ова укажува на фактот дека Организацијата значително созрела и била способна да се носи со сите пречки, кои ја следеле од нејзиното основање, во 1893 година. Иако на Солунскиот конгрес е решено да се приклучи и Одринско, македонскиот карактер на револуционерното дело е јасен и непобитен. Пред сè, тоа се одразува во борбата со разните пропагатори и ВМК, кои се обидуваа на Организацијата да закачат етикети, првенствено бугарски, но од делата и постапките на македонските револуционери се гледа патот по кој се движела таа. Односно целта била со сопствени сили, преку востание, да се дојде до посакуваното - слободна татковина.

По две години од завршувањето на илинденската одисеја, процесот на реформи на ТМОРО е заокружен со општ конгрес - Рилскиот конгрес. Откако биле обезбедени соодветни услови, делегатите во септември 1905 година заминуваат за Софија. Тука подготовките финишираат и договорено е општиот конгрес да се одржи во Рилскиот манастир, па оттаму го добива и името Рилски. Така, во октомври 1905 година, почнува со работа Рилскиот конгрес. Заседанијата траеле еден месец, а учествувале дваесет и два делегата, од петте македонски окрузи и Одринскиот. За претседател е избран Дамјан Груев, додека секретар бил Илија Балтов. Исто така, се формирала комисија, со задача да испечати еден циркулар во внатрешноста, со извадоци од поважните општи решенија, како и објаснувања и толкувања на Правилникот за раководството. Комисијата ја сочинувале Даме Груев, Ѓорче Петров, Пере Тошев и Ѓорѓи Поп Христов.

На дневниот ред биле поставени седум точки за дискусија и тоа:

1. Минатата дејност и сегашната состојба на Организацијата по окрузи и околии;
2. Идната дејност на Организацијата;

3. Устројството и управувањето на Организацијата: а) административен оддел, б) судски, в) финансиски, г) културно - економски;
4. Литература и печат;
5. Односот и поведението на Организацијата кон разните струења: а) кон сите пропаганди (легални и вооружени), б) кон бугарскиот државен национализам и Егзархијата, в) кон врховистите, емиграцијата и општеството во Бугарија, г) кон одделни организациони групи, во и надвор од самата Организација;
6. Тактика на Организацијата;
7. Отчет за дејноста на Централниот комитет и на Задграничното претставништво.

Самата Директива и Проект-правилникот од 1904 година, индицираат на нов Устав и Правилник на Организацијата, која воедно го менува своето име од Тајна во Внатрешна македонска одринска револуционерна организација (ВМОРО). Новиот Устав е поделен на пет глави, со вкупно 18 членови. Првата глава во своите два члена ја објаснува целта на ВМОРО, додека средствата за нејзино постигнување се содржат во втората глава, односно во третиот член. Од членот 4 до член 15, или во третата глава спаѓаат составот и устројството

на Организацијата. Новините во тој поглед може да се согледаат од членот 5, каде што се одредува кој сè е погоден да се приклучи. Старата структурата на ВМОРО е задржана, но уредена по принципот: „Околските, Окружните и Централниот комитет си имаат соодветни печати“ (член 14). Тоа значи дека централизираноста е оставена во минатото и се заменува со широка децентрализација. За финансиите и судските дела и спорови се формираат соодветни институти (член 9 и 10), а се потврдува и постоењето на четничкиот институт (член 13), за кој постои посебен Правилник. Глава четири објаснува како се прибираат материјалните средства (член 16), а петтата се однесуваат на казните (членот 17; членот 18 е најава за детален Правилник). Правилникот има 216 члена, поместени во 15 глави, во кои до најситен детал е разработена и објаснета целата структура на ВМОРО и воопшто нејзината програма. Треба да се нагласи дека и двата документа не се разликуваат многу од претходните, но се дополнети и дообработени, што соодветствува со новонастанатите услови во Организацијата и во Македонија.

Мора да се спомене дека овие документи се однесуваат на македонското општество во целост и ги опфаќаат сите негови сегменти, што само ја потврдува целта на Организацијата - создавање посебна, независна македонска држава. Всушност таа и на еден начин веќе дејствува така. Се грижи за сите општествени гранки - за културата, просветата, стопанството, економијата, судството, војската (изразена преку четничкиот институт), меѓународните односи и

така натаму. Тоа ја покажува посебноста на македонскиот народ, како и огромниот степен на свесност и јасниот знак за национална определба.

Бидејќи извесен период Организацијата функционира без Централен комитет, избран е нов, во состав Даме Груев, Тодор Поп Антов и Пере Тошев. Додека пак, Ѓорче Петров, Петар Поп Арсов и Димитар Стефанов го сочинувале новото Задгранично Претставништво, преименувано во Претставително тело. Сега имало посебни правила, според кои требало да се раководи ПТ и овој пат не се оставало простор за грешка, како што станало со Христо Матов и со Христо Татарчев, за време на настаните од 1902 и од 1903 година. Што е уште поинтересно, иако Матов и Татарчев не се избрани за делегати и не учествуваат во работата на конгресот, Борис Сарафов е дел од него. Меѓутоа, неговата мината активност, остава видливи траги, со сè уште чувствителни последици по Организацијата. Не случајно е побарано да му се суди. Па на конгресот, тој добива условна смртна пресуда. Улогата што ја има претходно, Сарафов го прави мошне авторитетна личност, која и покрај сите погрешни постапки и натаму има свои приврзаници. Потоа е договорено издавањето на органот на ВМОРО - револуционерен весник, за чијшто редактор е поставен Димо Хаџи Димов.

Покрај сите разгледани прашања, не било испуштено ниту тоа што ги определувало односите на ТМОРО (ВМОРО) со врховистите. Во таа насока се разгледувал и односот кон странската, сега и вооружена пропаганда, но и односот на големите сили кон Македонија, со посебен акцент на Мирцштегските реформи. ■

Во соработка со Државен архив на Република Македонија

Сфрочен консултант:
Д-р Филип Пејровски

Москва и Анкара се согласуваат дека убиството на рускиот амбасадор во Турција, Андреј Карлов, е терористички чин. Ако целта била да се наруши процесот на помирување што почна да се одвива меѓу двете земји, тогаш тоа не се случи, туку само дојде до спротивното: солидарност пред лицето на заедничкиот непријател - тероризмот и континуирани напори за решавање на сирискиот конфликт

Убиецот е убиен, што ќе ја отежне истрагата. Кој стои зад 22-годишниот Мевлут Мерт Алтинас, кој претходно работел во турската полиција? Еве неколку теории.

Теорија 1: ФЕТУЛАХ ГҮЛЕН

Во Турција, теоријата дека милитантите поврзани со проповедникот Фетулах Гүлен стојат зад убиец би можела да дојде до поголем израз. Гүлен се наоѓа во самонаметнат егзил во САД.

Турскиот претседател Реџеп Таип Ердоган го обвини Гүлен за неуспешниот обид за соборување на неговата влада минатото лето. Ердоган го смета Гүлен за главен „непријател на народот“ и често многу владини проблеми се поврзуваат со него. По неуспехот на државниот удар, Ердоган почна да

спроведува големи чистки и да врши репресија во земјата, вклучително и во безбедносните служби.

Сепак, никоја чистка не може да биде 100 проценти ефикасна, не може да се отстранат сите. Меѓу организаторите на државниот удар, навистина, имаше луѓе што зборуваа во полза на екстремистичкиот став на Анкара во Сирија, а со тоа и против Русија и Асад. Очигледно, не им се допаѓа соработката меѓу Русија и Турција, и тие би можеле да одат против тоа. Најмногу од сè, можеби не им се допаднале постапките на Турција кога практично целосната контрола над Алепо беше префрлена на сириските сили поддржани од Русија.

Се верува дека Москва и Анкара постигнале неформален договор во врска со „демаркација“ на сферите на одговорност во Сирија.

КОЈ СТОИ ЗАД УБИСТВОТО НА РУСКИОТ АМБАСАДОР ВО ТУРЦИЈА?

Во рамките на таквиот неформален договор Турција, можеби, го намалила нивото на поддршка за сириската опозиција што се бори против Асад во источниот дел на Алепо. Тоа, можеби, му помогнало на Асад успешно да го

заземе градот, додека милитантите, нивните семејства и цивилите се обидоа да го напуштат градот преку хуманитарен коридор. На Анкара не ѝ е потребен целосен пораз на бунтовниците, тие сè уште ќе бидат корисни за Анкара да ги промовира своите интереси во Сирија „после Асад“.

Теорија 2: ИСЛАМСКИТЕ ЕКСТРЕМИСТИ

Потенцијалната соработка помеѓу Анкара и Москва би можела да резултира со поголема конструктивна соработка за повоениот поредок во Сирија. Сепак, на некои исламисти, можеби, не им се допаднало тоа сценарио вклучувајќи ги и оние што се поврзани со бунтовничките групи.

Самата Турција има компликувана историја со играње игри со исламските екстремисти и сега се соочува со последиците од таквите игри: терористичките акти се зголемија во земјата. Можеби една фракција од екстремистите се почувствувала „изневерена“ и одлучила да оди против Русија и против рускотурското помирување.

Можеби други исламистички сили стојат зад атентатот, како што се групи поврзани со фронтот Ал Нусра или со Арап ал Шам. Руската и иранската интервенција во Сирија сериозно им ја отежна работата на овие групи. И во таа смисла, можеби, и не е случајно тоа што терористичкиот чин беше организиран во пресрет на трилатералната средба меѓу рускиот, турскиот и иранскиот министер за надворешни работи во Москва, во обид да ја поткопа таа средба.

Или, пак, зад убиецот стојат сили блиски на ИСИС. Турските специјални служби имале бројни средби со ИСИС. Не се спроведоа чистки „за врски на ИСИС“, па, можеби, тие само се „замолчуваат.“ Но, некои врски можеби останале, како и симпатиите за милитантите.

Теорија 3: ТЕРОРИСТ ШТО ДЕЈСТВУВА САМ

Постои поедноставна верзија. Можно е атентатот да е дело на терорист што дејствува сам или на мала група исламистички терористи.

Теорија 4: КУРДИТЕ

Курдската теорија, исто така, е можна. Курдите ѝ се одмаздуваат на Анкара за сè што се случува во северна Сирија, со формирање „забранета зона“ на териториите што Курдите ги ослободиле од ИСИС.

Но, оваа теорија е најслаба. Тешко е да се замисли дека лице поврзано со Курдите може да биде турски полицаец. Етничкиот принцип таму има неверојатно значење.

Теорија 5: ОПЕРАЦИЈА НА НАТО

Конечно, постои уште една луда теорија. Некои руски политичари тврдат дека убиството на амбасадорот е резултат на „тајна операција на НАТО“.

За шпионски романи ова е совршена теорија, но, исто така, и апсурдна како теоријата за „одмаздата на Обама против Путин“. Но, оваа теорија, ако за миг се смета за сериозна, доведува до едноставно прашање: зошто на НАТО ѝ е потребен повод за војна со Русија? Бидејќи, навистина, овој атентат е повод за војна.

Фактот дека некои политичари се забавуваат со таквите теории само покажува колку се лоши односите меѓу Русија и Западот во целина, а особено меѓу Русија и САД. Во таква ситуација, подобро е да не се наредува на пропагандната хистерија.

Јасно е до што може да доведе тоа. Карлов беше убиен во хистеријата околу Алепо. И тоа е од клучно значење, без оглед на теориите за овој атентат. ■

Извор | „Раша бјонд г хедлајнс“
Превод | Јана Цвејшаноска

ДАМЈАН НИКОЛОВСКИ, ПРЕТСЕДАТЕЛ НА ЗДРУЖЕНИЕТО ЗА ДИСЛЕКСИЈА „АЈНШТАЈН“

НА ДИСЛЕКСИЈАТА ТРЕБА ДА ГЛЕДАМЕ КАКО НА ПОЗИТИВНА КАРАКТЕРИСТИКА КАЈ ЛУЃЕТО

Постојат повеќе методи за корекција на дислексијата, кои многу им помагаат на овие лица. Иако кај нас постојат две обучени лица за работа со ученици со дислексија, се надевам дека во блиска иднина бројот на обучени лица за дислексија ќе се зголеми, вели Николовски

Разговараше | Александра М. Бундалевска
Фојто | Александар Ивановски

Здружението за дислексија „Ајнштајн“ го прослави третиот роденден со организирање хуманитарен настан во кој се собираа средства за лекување на дете заболело од церебрална парализа, на кое му е неопходна операција на стапалото. Здружението за овие три години од постоењето успеа ја да анимира јавноста за тоа што е дислексија, како да се препознае. Дислексијата е специфична тешкотија при читање, пишување и при спелување. Тоа не е болест, а тешкотиите со читањето може да се надминат со посебни техники, вели Дамјан Николовски, претседател на здружението за дислексија „Ајнштајн“.

■ Пред три години, кога се формираше здружението за дислексија „Ајнштајн“, малкумина беа запознаени со тешкотијата

при читање, пишување и при спелување. Каква е состојбата денес во Македонија? Дали јавноста има повеќе информации за дислексијата?

НИКОЛОВСКИ: Токму така, пред три години речиси никој не беше информиран за оваа состојба. Токму од тоа и произлезе идејата за формирањето на нашето здружение. Денеска со задоволство можам да кажам дека се движиме во нагорна насока. Јавната свест за дислексијата е на многу повисоко ниво. Нашата стратегија првенствено го опфаќаше информирањето и едуцирањето на наставниот кадар за оваа состојба, како лица што би требало први да ја препознаат кај своите ученици и тоа го направивме прилично успешно. Сега се на ред родителите...

■ Дали учителите и професорите научија дека учениците

со дислексија ниту се болни, ниту се мрзливи?

НИКОЛОВСКИ: Како што е во секое општество, така е и кај нас, дел од наставниците многу добро ја разбраа оваа состојба и покажаа голема желба и посветеност да им помогнат на овие ученици. Но, сепак, имаме и наставници што не покажуваат интерес за дислексијата и сè уште учениците со дислексија ги карактеризираат како мрзливи, неспособни, а често и како болни. Наставниците мораат да разберат дека со ваквото однесување прават непроценлива штета врз овие ученици. Но, не секогаш вината треба да се бара во наставниците. Не се ниту тие виновни што во текот на своето образование не ја изучувале состојбата дислексија, но сега кога веќе се достапни информациите и сите препораки за тоа како треба да се однесуваат со учениците со

дислексија, не гледам никакво оправдување.

■ Добиваат ли учениците со дислексија поголема поддршка од своите учители и професори?

НИКОЛОВСКИ: Да, информирањето и посветени наставници многу добро ја разбраа оваа состојба и се свесни од колку големо значење е поддршката што им ја даваат на овие ученици и токму тоа и го прават.

■ Дали дислексијата се лекува, односно дали се надминува?

НИКОЛОВСКИ: Морам да нагласам дека дислексијата не е болест за да се лекува, туку е состојба, која е доживотна и не се надминува. Иако, можеби, ова звучи по малку страшно, морам да ги охрабрам сите дека не е апсолутно ништо страшно. На дислексијата треба да гледаме како на позитивна карактерис-

тика кај луѓето. За да се дојде до моментот да се истакнат позитивните страни на дислексијата, таа мора да биде препознаена на рана возраст, односно во основно училиште и детето да се насочува во наставниот тек на образованието. Постојат повеќе методи за корекција на дислексијата, кои многу им помагаат на овие лица. Иако кај нас постојат две обучени лица за работа со ученици со дислексија, се надевам дека во блиска иднина бројот на обучени лица за дислексија ќе се зголеми.

■ Кога се формираше здружението идејата беше да има поголема соработка со наставниците и институционално решавање на проблемите на учениците. Дали има подобрување во оваа насока?

НИКОЛОВСКИ: Дислексијата треба да се решава на институционално ниво и ќе кажам дека ние сè уште сме далеку од решавање на проблемот. Но, како што кажав и претходно, има напредок тоа се должи на интересот што го покажаа самите наставници. Во однос на институциите, кои се суштински за креирање на образовната политика, наидовме на мали пречки. Но, јас лично верувам во македонските институции и се надевам дека со текот на времето сè ќе биде решено така како што е потребно. Неможеме да очекуваме дека сè ќе се реши преку ноќ, бидејќи никаде тоа не функционира така. Факт е дека за дислексија почна да се зборува пред само три години и токму затоа и на институциите им оставаме повеќе време за решавање на овој проблем.

■ Кој проценува дека некој ученик има дислексија и дали има „оправдание“ за тоа во училиштето?

НИКОЛОВСКИ: Во однос на процената за дислексија повторно имаме проблем. Наставникот е тој што би требало прв да ја забележи оваа состојба, но

не и со сигурност да каже дека некое дете има дислексија. Во развиените земји во секое училиште има тим составен од училишен педагог, психолог и од еден наставник, кои се обучени за дислексија и вршат процена, но тоа кај нас сè уште го нема. Исто така, кај нас сè уште нема стандардизиран инструмент за процена на дислексијата. Ние како здружение, во соработка со стручни лица, работиме токму на тоа. Според моето мислење, дислексијата не би требало да служи како оправдание во училиште, учениците со дислексија се исти како и сите други ученици и, според тоа, не би требало да има оправдание. Меѓутоа, нашиот образовен систем не е приспособен за овие ученици и во одредени ситуации дислексијата треба да послужи како оправдание, особено во однос на екстерното тестирање и во односот на наставниците кон овие ученици.

■ Како здружението оваа година ја прослави годишнината и кои се плановите за иднина?

НИКОЛОВСКИ: Роденденот на здружението и оваа година имаше хуманитарен карактер, односно целта беше собирање донации за малиот Давид Ѓорѓиевски, детенце што имам церебрална парализа и итно му е потребна операција на стапалото. Плановите за иднината ни се големи, но колку се остварливи, ќе видиме. Во 2017 година продолжуваме со едукација на наставници, односно ќе почнеме со вториот модул на семинари. Кампањите за информирање на населението континуирано ќе си траат. Како главни задачи што ни се зададени за 2017 година се активно вклучување и информирање на младите за дислексијата како група на граѓани што досега ја немаме опфатено и поактивно вмрежување и соработка со истакнати меѓународни институции и асоцијации за дислексија. ■

Наставникот е тој што би требало прв да ја забележи оваа состојба, но не и со сигурност да каже дека некое дете има дислексија

ЗА ПРВПАТ ВО МАКЕДОНИЈА ДОЈДЕ ДРЖАВНИОТ БАЛЕТ НА МРАЗ НА САНКТ ПЕТЕРБУРГ

СПЕКТАКЛ: БАЛЕТСКОТО РЕМЕК-ДЕЛО НА МРАЗ „ЛЕБЕДОВО ЕЗЕРО“ ВО СКОПЈЕ

И овој пат дојде до израз целата грациозност на лизгачите, фантазијата на костимографите и сценографите, специјалните ефекти, вештината на светските уметници на танцот на мраз со безвременска музика

Пишува | Невена Пойовска
Фото | Сашо Н. Алушевски

Македонската опера и балет ја заокружи оваа сезона со уште еден спектакл. Најпознатото балетско ремек-дело од Петар И. Чајковски беше изведено на сцената на МОБ. Балетот беше изведен во два чина, а балетскиот ансамбл со исклучителната музика, динамичните и екстремни емоции ја одушеви публиката.

За првпат во Македонија дојде Државниот балет на мраз на Санкт Петербург,

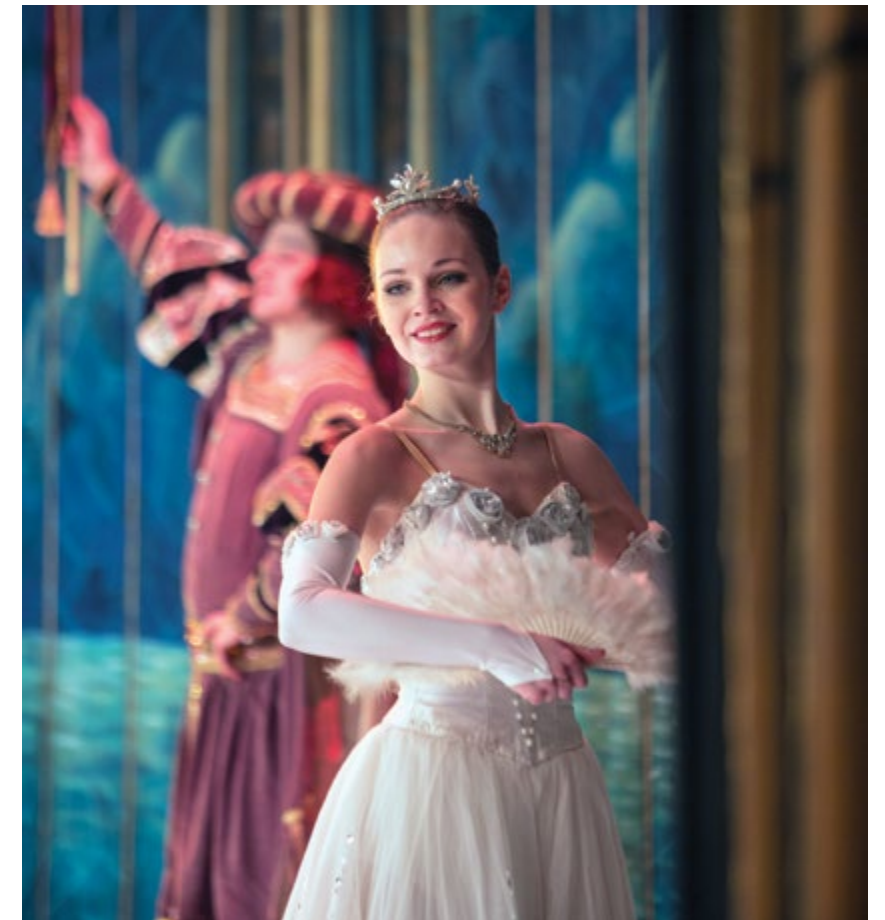
основан во 1967 година од истакнатиот кореограф Константин Бојарски и музичкиот директор Лео Корхин. Од 1995 година овој балет почнува да одржува претстави низ оперските и балетските сали во светот. На својот репертоар ги имаат поставено најпознатите балетски претстави „Лебедово езеро“, „Заспаната убавица“, „Оревокршачка“... А, исто така, за првпат се изведуваат на мраз, дополнети со грандиозна костимографија и сценографија.

■ Ова е неверојатно. Лизгачите прават фасцинантни скокови во пре-

красните костими. Исто како да гледате балет, но многу подобро - велат гледачите.

Само костимите за „Лебедово езеро“ чинат повеќе од 250.000 долари бидејќи покрај естетиката, тие мора да имаат и исклучителна издржливост за да можат да ги следат изведбите на балетаните.

Секоја претстава на овој познат руски балет го следи богата костимографија и осветлување. Интересен е податокот што овој ансамбл во својот фондус има повеќе од 800 костими со кои ја маѓепсува публиката во целиот свет.

Уште поинтересен е начинот на кој сето ова се изведува. Коцките мраз се поставуваат на сцената, а фреон и компресори ја задржуваат температурата на лизгалиштето, а се додава вода за да се изедначи мразот. Зад завесата се поставуваат помошни сидови за заштита на танчарите кога лизгаат надвор од сцената. На искусната продукциска екипа, која од Русија носи сè што ѝ е потребно, ѝ беа потребни 24 часа за да го монтира мразот, а само шест часа да го демонтира. За претставата се користат неверојатни 2.700 килограми мраз.

■ Многумина не можат ни да замислат како може сето ова да се направи на сцена. Голем број од гледачите што во Македонската опера и балет ја видеоа претставата, веќе го гледаа „Лебедово езеро“, но беа љубопитни да видат како сето тоа ќе се изведе на мраз - велат упатените.

Играчите од Државниот балет на мраз на Санкт Петербург не оставија ниту еден гледач во публиката рамнодушен. Со својата обука всадена во традицијата на Киров балет во Русија, лизгачите изведоа одлична претстава на мраз. Сите изведувачи се поранешни шампиони во лизгање. Нивни кореограф е Константин Бојарски, чијашто биографија вклучува настапи со балетските легенди како Рудолф Нуреов и Михаил Баришников.

КУЛТУРА

Музички директор и коосновач на оваа балетска кука е Лео Коркин, познат руски диригент. Низ годините, во балетската претстава се појавувале грациозните движења на светски и на европски прваци во уметничко лизгање, меѓу кои и олимписките шампиони Људмила Белоусова, Олег Протопопов и Људмила Смирнова. Сите претстави се поставени од главниот кореограф Константин Расадин, познат и признат руски уметник. Оваа балетска компанија првпат ги поставила класичните балети во класични костими и сценографија на мраз инсталирана на сцена на театар.

Меѓу триесетината уметници на сцената беа и Вера и Роман, некогашни успешни спортисти, наградувани во уметничко лизгање, а денеска балетски мајстори на добро познатата подлога.

■ Веќе седум години сум дел од Рускиот државен балет. Во текот на овие години ги обиколивме речиси сите континенти. На нашиот „замрзнат“ репертоар се уште четири претстави, кои секогаш ја одушевуваат публиката – вели Роман.

Неговата партнерка на сцената е Вера, балерина каква што можете да видите во најубавите бајки. Со години се дружи со лизгалките, но пред три и пол години решила да им ја додаде магијата на балетанките и сега таа е дел од Рускиот државен балет и ни ја

пренесува целата убавина на добро познатите ноти.

■ Во нашиот театар „Лебедово езеро“ се изведува веќе 25 години. Секоја година се бара карта повеќе. Ова е спектакл што не се пропушта – вели Вера.

По завршувањето на претставата имате чувство дека лебдите и дека сте дел од прекрасна руска бајка. И овој пат дојде до израз целата грациозност на лизгачите, фантазијата на костимографите и на сценографите, специјалните ефекти, вештината на светските уметници на танцот на мраз со безвременска музика.

Во последните пет години оваа балетска продукција е успешно изведена на најдобрите сцени во САД, Канада, Холандија, Германија, Кина, Шпанија, Тајван, Естонија, Романија, а за овој светски познат балет во суперлатив биле објавени критики во „Лос Анџелес тајмс“, „Чикаго трибјун“, „Франс соар“, „Кореја тајмс“ и многу други угледни весници. ■

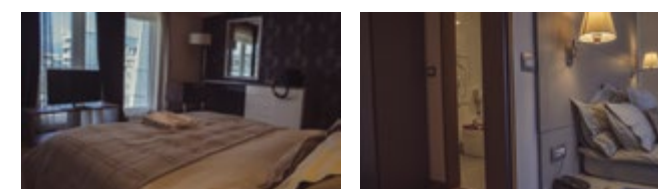
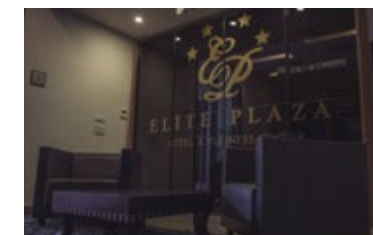
ЕЛИТ ПЛАЗА
Хотел и Бизнес Центар – Скопје

www.eliteplaza.mk

Нова приказна во градош

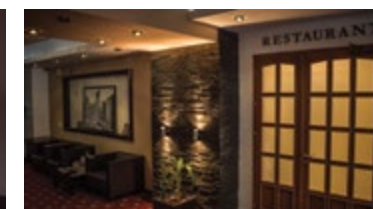
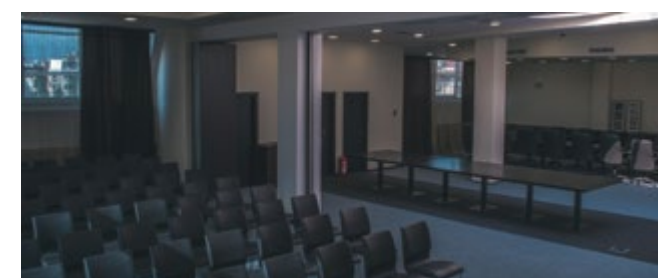
**Модерен и луксузен
хотел со 4 ѕвезди**

Лоциран позади
Универзалната сала
во Скопје

Нуди незаборавен престој на своите гости

со луксузно сместување, извонредна храна
послужена во елитен ресторан

2 комплетно опремени конференциски и свечени
сали за прослави, деловни простории како и катна гаража
на 5 нивоа во склоп на самиот хотел

За миговите за релаксација и рекреација ЕЛИТ ПЛАЗА
нуди најсовремено опремени Фитнес и спа центар

LED BAY LIGHT - LOTUS
Full Range Industrial Lighting Solutions
Power: 40W - 230W

info@lps.mk | www.lps.mk
+389 2 313 11 13

Quehenberger | Drexelmaier | Alkaloid
Granit | KAM | Tinex | Blizoo

СЕКОЈ ПОЧЕТОК ИМА КРАЈ, САМО МУЗИКАТА Е БЕСМРТНА

Се надевам дека музиката што ја направивме ќе остане барем уште 40 години, така што нема лесно да се ослободите од нас, вели клавијатуристот Димушевски

Пишува | Марина Косиовска
Фото | Сашо Н. Алушевски

Со три последователни концерти во Македонската опера и балет, големата македонска музичка легенда „Леб и сол“ и официјално замина во историјата. На 40-годишнината од создавањето на групата, Кокан Димушевски, Бодан Арсовски, Димитар Божиков и Михаил Парушев со „Леб и сол симфони“ затворија една ера во историјата на македонската музика.

Публиката како да не сакаше да се прости со групата. И овој пат ги поздрави со овации и со бурен аплауз повикувајќи ги да се вратат на сцената. Иако ова е крај за „Леб и сол“ какви што ги знаеме и во Македонија веќе нема да настапуваат под тоа име, членовите оставаат простор за поединечно натамошно творење и соработки.

Групата „Леб и сол“ е формирана на 1 јануари 1976 година од нејзините основачи гитаристот

Влатко Стефановски, басистот Бодан Арсовски, клавијатуристот Кокан Димушевски и Димитар Чочоровски, а во текот на годините се направени неколку промени на членовите.

Токму првите години по основањето на групата од другари во Тафталиџе е и најдобриот период во нивната кариера, смета Бодан Арсовски нарекувајќи ги тие времиња чиста светлина.

■ **Еуфорија, брзи случувања, интервјуа, турнеи. Траеше три-четири години, кои ми летнаа како еден ден** - вели Арсовски и додава дека верува во циклични појави од 10 години зашто следувале успешните 1986/1987, па 1996 година, која била година на официјалното растурање на групата, десетгодишна пауза и реоформувањето во 2006 година.

Според Кокан Димушевски, кога почнувале да свират, сакале само

да создадат музика што ја нема, да изградат свој стил, да го кажат со музика тоа што ги боли и што го чувствуваат.

Според Арсовски, не е лесно да се раскаже какво е значењето на творештвото на групата во македонската музика.

■ **Кога би ја погледнал приказната од надвор, „Леб и сол“ се инспирација за младите генерации. Нашата приказна е пример како неколку талентирани музичари го осмислија својот живот и ѝ дадоа на македонската музика едно ново видување. Со самото тоа што во музиката на групата на некој начин е присутен и македонскиот музички фолклор, можете да кажете дека „Леб и сол“ ја ширеше македонската култура** - изјави басистот во една пригода.

Пред самите проштални концерти, Арсовски истакна дека во нивната кариера изградиле препознатлив звук, пред сè рок, како и музика од други влијанија - џез и техно. Со овие концерти, рече тој, го достигнуваат врвот. Концертите воедно беа и нивно разделување со сцената.

■ **Не ми е криво што престанувате со дејствувањето затоа што тоа е природен чин. Нешто што доаѓа самото по себе** - истакна Арсовски земајќи се себеси како пример дека во изминатите две-три години не напишал ништо ново.

За Арсовски концертите беа една можност на публиката да ѝ понудат нешто што ќе ѝ ја исполни душата пред новогодишните празници.

■ **Музиката сè уште постои во нас, меѓутоа скалилата по кои се качувавме цел живот просторно и временски се потрошија, единствено останаа духовните скалила** - рече Арсовски.

Димушевски додаде дека завршуваат нивните концертни настапи, но не и нивната музика.

■ **Сè што е зад нас и останува е музиката. Албуми, снимки, концерти, турнеи... тоа сè си стои. Се надевам дека музиката што ја направивме ќе остане барем уште 40 години, така што нема лесно да се ослободите од нас. Ќе ги нема само концертите под името „Леб и сол“, но од музика не се откажувам, можеби кога ќе наполним 110 години** - рече Димушевски.

На концертите групата беше придружувана од оркестарот и хорот на Македонската опера и балет. Беше изработена специ-

јална програма за која внимателно беа одбрани 15 композиции од целиот период на постоењето на групата - од почетокот на кариерата при крајот на 70-тите години сè до последниот албум.

Во наредната година концертните настапи со „Леб и сол симфони“ ќе продолжат во градовите низ регионот.

За време на постоењето, „Леб и сол“ има снимено 11 студиски и четири живи албуми, како и две сингл-плочи, а нивните хитови, како што се „Чукни во дрво“, „Као какао“, „Скопје“ и многу други, ќе се пеат од многу идни генерации.

Музиката на „Леб и сол“ останува нераскинлив дел од животот на секој што некогаш ја чул, музика надвор од времето, вечен амбасадор на најдоброто од Македонија. ■

БРЕНД КОНЦЕПТИ | ИКОНИ НА СТИЛОТ

МАДОНА

ПОП-ИКОНА, СИМБОЛ НА АРТИЗАМ И СЕКСУАЛНОСТ

Пишува | Соџир Косиов

Мадона е музички мегабренд зачинет со сексуалност. Приказната за неа е класичен пример за успешно брендирање на личност. Откако ја започна својата кариера, продавајќи повеќе од 250 милиони албуми, таа правеше сè што е потребно за еден бренд да биде глобален и успешен: беше јасна, доследна и едноставна. Јасна во тоа за што се залагаше, доследна во начинот на кој го соопштуваше тоа и едноставна во пораката што ја испраќаше на своите обожаватели и на целата светска јавност. Сето тоа беше одлучувачко за Мадона да стане голем, јак и моќен музички бренд. Но, таа не е само тоа.

Мултидимензионалниот карактер на брендот најдобро се објаснува со неа. Таа е поп-икона, икона на стилот, симбол на артизам и сексуалност, извонредна идеја за бренд и невидена провокација. Одиме со ред. Како млада била добра ученичка, привлечна мажоретка и популарна и интересна „фалбаџика“. По завршувањето на средното училиште со голема амбиција и невидена упорност изгради успешна кариера. Поседува рафиниран глас, смисла за сценографија и кореографија и извонреден сценски настап. Со овие способности и одлики и со умешност на голем маркетинг-стручњак, таа создаде бренд-карактер кој е секси, сексуален, сензуален, стилски, енергичен, понекогаш скандалозен, постојано провокативен и вообичаено контроверзен. Тоа е вистинската Мадона. Дива на светската музичка сцена. Една единствена, автентична и неповторлива. Звукот е нејзиното оружје, ритамот е постојано во неа, а темпото ја прави динамична, свежа и мобилна. Нејзиниот танцовачки перформанс на сцената е автентичен, секогаш модерен и впечатлив. Никого не го остава рамнодушен. Нејзината блескава музичка ѕвезда блесна во 1983 година со првиот албум, наречен едноставно „Мадона“. Прв голем хит број еден на светските музички листи ѝ е песната „Like a Virgin“. Со овој хит таа се етаблираше како заводлива жена со венчален фустан, отелотворение на спротивностите „девственост“ и „развратност“ – фантазија која секоја девојка сака да ја оствари, а секое момче сака да ја има. Уште тогаш фановите почнаа да лудуваат по неа, што ѝ помогна својот бренд да го изгради врз слобода на изразување, прекршување на правилата и страшно врескање за секс. Мадона како моќен бренд се дефинираше и етаблираше во 1989 година со албумот „Like a Prayer“, кој предизвика голема врева кај обожавателите. Тоа беше албум на силен маркетинг и бренд-иновации. Мадона направи сојуз со „Пепси“, па на тој начин ја освои и пепси-генерацијата. Останатото веќе е историја, музичка бајка и отсонувачан и реализиран неверојатен сон.

Основни одлики на долговечноста на брендот Мадона се моќта и умешноста за неверојатни трансформации. Дури и нејзината турнеја во 2004 година беше насловена „Турнеја на трансформацијата“ (Reinvention Tour). Таа ја започна кариерата со став кој можеме да го

дефинираме како „сега ништо не може да ме спречи...“, кој им одговараше на младите девојки во тоа време. Кон крајот на 80-тите години на минатиот век нагласокот беше на слободата и независноста во самоизразувањето (период на Vogue), а на почетокот на 90-тите години го шокираше светот со истакнување на сексуалноста и фантазијата (период Erotica). При крајот на 90-тите години веќе беше сосредоточена на својата спиритуална страна, при што изразувааше ставови за мудроста, суетата и самоисполнувањето (период на Kabala). Без разлика на тоа за кој период се работи, таа секогаш беше конкретна: испраќаше јасни и впечатливи пораки. Доколку и денес ја погледнеме Мадона и ја слушнеме нејзината музика, ќе констатираме дека

таа сè уште е секси, и одново и одново ги рedefинира музичките стилови и вкусови на публиката. Публиката и натаму ѝ се восхитува и вреска по неа, нејзината музика, настап и по изгледот. Без разлика дали Мадона ја дефинираме како материјална девојка, девица, жена-вамп или духовна личност, таа е музичка суперѕвезда со силен карактер, препознатлив идентитет, изглед што плени и настап што воодушевува. Мадона и понатаму го менува својот изглед толку често колку и бојата на косата: од валкано руса преку платинесто руса, преземајќи го ликот на Мерлин Монро, до црна како сензуална и заводлива црномурна жена. Штом обожавателите ќе помислат дека ја разбрале, таа одново се трансформира и предизвикува интерес и размислување за неа до ниво на опседнатост. Кога ќе помислиш дека е чесна сестра, таа веќе е секси-грешница. Но, сепак, за сево ова нејзините обожаватели наоѓаат разбирање и натаму уште повеќе ја обожаваат и слават. Иако Мадона одамна ја помина 40-тата година, а сега веќе и 50-тата, таа очигледно е во добра ментална и физичка кондиција. Човек просто да помисли дека таа поседува некој таен еликсир за младост, свежина и за виталност.

МАДОНА... ПРОВОКАТИВНА ИДЕЈА ШТО ВООДУШЕВУВА

Можеби најмногу од сè таа е провокативна идеја што воодушевува. Неспорно е тоа дека таа е бренд-икона и претставува слободна жена која се бунтува против секоја форма, авторитет и каква било норма. Позната е по тоа што константно смислува нешто ново и интересно што ја прави повеќе од 30 години актуелна на светската музичка сцена. Приказните за неа и околу неа се создаваат секојдневно и се интересни, провокативни, а понекогаш и контроверзни. Мадона како бренд-икона има идеја. Таа ги урива востановените норми во општеството, се спротивставува на конвенционалното, им пркоси на конформистите и е бунтовник кој со шокантни настапи предизвикува внимание, но и воодушевување. Таа е пејачка, актерка, танчарка и модна икона. Тоа се референциите врз основа на кои го гради својот идентитет. Мадона константно се иновира, останува актуелна и често оди дури и пред времето со начинот на своите настапи и музичко-сценски уметнички перформанси. Секогаш е оригинална и постојано актуелна. Приказните околу неа и за неа се создаваат и се надополнуваат секојдневно. Токму поради сето тоа неа ја почитуваат неколку генерации љубители на музиката, филмот, модата, танцот и уметноста. Како и да гледаме и со што и да мериме, Мадона е поп-кралица на светот и вечна провокација. Најголема креаторка на сопствениот стил, најголема модна икона и икона на трансформацијата во последните 30 години. Таа е промотор на модна смеса соединувајќи ја високата мода со масовните трендови. Нејзината животна приказна и нејзиниот изглед се во спротивност со софистицираните убавици. Изненадува, тежнее кон постојана провокација, често ја шокира јавноста, но, како што реков, секогаш е чекор пред сите. Важи за непредвидлива и ненадмината во уривањето на сите табуа и модни правила, а, сепак, е следена и обожавана од милиони жени. ■

ДОЧЕКАЈТЕ ЈА НОВАТА ГОДИНА ВО ПАРИЗ

За да стигнете до која било локација во Париз, користете го метрот. Париз е град што не можете да го заборавите, без разлика дали сте првпат таму или, пак, дваесетти

Град на светлината, љубовта, културата, модата, тоа е Париз. Токму овде се спојуваат небото и земјата, душата и виното, музиката и крстосувањето, тангото и розите...

Лоциран е на реката Сена во северна Франција, во срцето на регионот Пари-сена. Париз денес е еден од светските водечки бизнис и културни центри, а неговото влијание во политиката, образованието, забавата, модата, науката и уметноста придонесува во неговиот статус на еден од светските глобални градови, заедно со Лондон, Њујорк и со Токио.

Големината на градското подрачје е ограничена уште во 1860 година и поради тоа Париз е со константен број на население од околу 2.200.000 жители. Меѓутоа, во поширокото градско урбано опкружување живеат повеќе од 12 милиони жители, и со тоа овој регион е еден од најнаселените региони во Европа, по регионите околу Москва и Лондон.

Градот е важно средиште на интернационалниот транспорт и дом на уни-

верзитети, спортски настани, опера и музеи, кои го прават најпопуларна туристичка дестинација во светот, со годишен број од повеќе од 45 милиони туристи. Во Париз се сместени и многу меѓународни организации, како УНЕСКО, Организацијата за економска соработка и развој (OECD), Меѓународната комора за трговија (ICC).

Париз отсекогаш бил дестинација на многу трговци, студенти, религиозни луѓе, но неговиот туризам во правата смисла на зборот почнал по изградбата на првата железничка станица во 1848 година. Сепак, една од првите атракции што го привлекува светското внимание и е обележје на градот е Ајфеловата кула. Таа, најверојатно, е најпопуларниот и најпрепознатлив споменик во светот денес. Изградена е од Густав Ајфел во 1889 година и е висока 317 метри, а тежи 10,100 тони. Кога ќе се искачите до врвот на кулата, ве чека прекрасен поглед над Париз, кој никогаш нема да го заборавите.

Најзначајниот музеј, Лувр, чијашто зграда првично била кралска палата, има повеќе од 6 милиони посетители

годишно. Тој е еден од најголемите и најпознати музеи, и дом на многу познати уметнички дела вклучувајќи ги сликата на Леонардо да Винчи, Мона Лиса, и статуата Афродита од Милос. Лувр е најпосетениот и еден од најстарите музеи и уметнички галерии во светот. Има долга историја на уметнички и историски дела од династијата Капетијан, па до денес. Делата на Пабло Пикасо и на Родин може да се видат во Музејот „Пикасо“ и во Музејот „Родин“.

Во Париз има големи оперски куќи, тука, пред сè, треба да се спомне Опера Гарние изградена во 19 век, како и модерната Опера Бастиља. Театрите традиционално заземаат значајно место во културата на Париз, а тоа и денес е случај. Некои од главните театри во градот се Бобино, театрите Магадор и Гете-Монпарнез. Многумина од француските музички легенди својата слава ја стекнале во париските концертни сали, како Едит Пјаф, Морис Шевалије, Шарл Азнавур...

Катедралите се друга значајна атракција. Една од најпознатите катедрали со 12 милиони посетители годишно е

Богородичната црква или Нотр дам, што преведено од француски значи „Нашата дама“. Не заоравајте да ги посетите Версај, Триумфалната капија, „Дизниленд“, но и да уживате во едно крстосување по Сена.

Дозволете си прошетка без никаков план низ волшебниот Париз. Можете да седнете на некоја клупа во Туилерес или Луксембург.

Градината Туилерес е создадена во 16 век. Луксембуршката градина, пак, е јавен парк и е најголема во градот. Во близина има и многу добар, а не многу скап ресторан, со летна тераса, каде што може да се ужива во убавата музика со чаша добро вино. Одлично место за да се избегне градскиот метеж и да се ужива во прекрасната природа се парковите на Бутес Чаумонт и на Мончау, кои се креации на Втората Империја.

Рана утринска прошетка може да ве одведе до отворениот пазар за храна на улицата Моуфетард. Тука храната се гледа со почитување и е наредена на рафтовите со најголемо внимание. Првите сезонски цреши од Роусилон, свежо козјо сирење од Алпите или, пак, некои од повеќето видови диви шумски печурки, се работи кои не смеете да не ги пробате доколку го посетите овој пазар. Во Париз не пропуштајте да пробате: кроасан, макаронс (со малини!), крем бруле (фав!), киш (солена торта), патка во сос од портокал (нагласувајте добро зготвено месо - bien cuit!), палачинка, топло чоколадо, највкусното е во „Анжелина“ во близина на Лувр и чини околу осум евра.

Доколку имате време, посетете го и најголемото кино во Париз, Гранд рекс, со 2.800 седишта. Доколку сакате да бидете дел од нокниот живот во Париз, треба да знаете дека поголемиот дел се одвива во клубовите како Le Queen, L'Etoile, Le Cab. А, уште од 1889 година до денес во Мулен Руж се прикажуваат екстравагантни настапи пред публика која доаѓа од секаде во светот.

За да стигнете до која било локација во Париз, користете го метрот. Париз е град кој не можете да го заборавите, без разлика дали сте првпат таму или, пак, дваесетти.

Ако токму градот на светлината е местото кое би го посетиле за Нова година, треба да знаете дека агенциите нудат фамилијарни пакети со авионско патување во хотел со три ѕвезди и посета на „Дизниленд“ за 669 евра со платена карта за забавниот парк и бесплатно сместување за дете до 12 години.

Останатите пакети се за по лице со цена од 199 до 245 евра за четири дена, при што е вклучено организирано разгледување на градот и позначајните места со програма за секој ден поединечно. Во цената на пакетот е вклучено: авионски превоз на релација Скопје – Париз – Скопје, аеродромски такси и сместување во хотел со три ѕвездички на база 3 ноќевања со појадок. Цената зависи од моментално расположливите места на авиокомпанијата и на хотелите. ■

КУЧКОВО Е ВО МОЕТО СРЦЕ, МОЈ ДОМ

Адријан ван дер Флиер е Холангонец, кој во Македонија живее веќе 25 години. Одушевен од убавините на земјата, љубезниот народ и од можноста за просперитет и за квалитетен живот, тој решава да се пресели од земјата на цвеќето и да живее овде. Неговиот дом е во Кучково, Ливада. Таму, како што открива за „Република“, има изградено своја кука од камења во стар македонски стил. Посетил многу места во земјава, а за македонските планини вели дека се вистински бисер на Македонија. Негова желба е да инвестира во селски туризам и до крајот на својот живот да остане да живее овде

Пишува | Кристијана Николова Кузмановски

Европа. Не знам зошто, но јас никогаш не се почувствував како странец овде, мислам дека многу брзо се адаптирав. Според мене Македонците имаат поголем проблем со мене, отколку јас со нив. Јас сум типичен Холангонец, јасен во моето размислување, сè кажувам јасно и кога сакам, мразам коруптивност и непотизам. Ретко ја држам устата затворена.

■ Што мислите? Дали Македонецот подава рака кога му е потребна помош на човек што доаѓа од друга држава?

ВАН ДЕР ФЛИЕР: Јас мислам дека тоа е најголемиот квалитет на македонскиот народ. Секогаш безусловно нуди помош кога е потребна. Јас имав голема помош, посебно во првите десет години од мојот живот овде.

■ Сте ја истражиле ли Македонија?

ВАН ДЕР ФЛИЕР: Го имам посетено речиси секој агол во Македонија во

последниве 25 години. Од пред една година со сопругата и со моите две кучиња живеам во Кучково, Ливада. Таму изградив нова кука од камења во стар македонски стил. Живеам на 700 метри надморска височина, во место со совршен чист воздух. Еднаш во неделата одам во Скопје. Редовно секое утро правам пријатни прошетки со мојата сопруга во убавиот регион околу Кучково. И, секако, ги завршувам моите обврски во градината и во домот.

■ Што мислите, кои се најубавите места што треба да се посетат во Македонија?

ВАН ДЕР ФЛИЕР: Скопје е сега многу интересно за посета, посебно со новиот изглед на градот. Ти дава мотивација да дознаеш нешто повеќе за историјата на земјата. Многу ми се допаѓа. Охрид, исто така, многу ми се допаѓа. Но ако живеете овде треба да се потрудите да видите колку што можете повеќе. Малите планински села на истокот и на западот, регионот меѓу Кратово и Свети Николе. Кратово како архитектонски белег на Балканот е многу интересен град. Во централна Македонија планините се апсолутен бисер на природата.

■ Дали Ви се допаѓа македонската традиционална кујна?

ВАН ДЕР ФЛИЕР: Македонската храна е одлична. Мојата сопруга е специјалист во приготвување турли-тава и чорба и, секако, на неколку традиционални македонски слатки. Моето хоби е готвењето. Многу ја сакам италијанската кујна, кинеско-ин-

Семејната кука во Кучково

донезиската. Во зима многу сакам на моите пријатели од Македонија да им приготвувам и холандски специјалитети, ги обожуваат.

■ Ви недостига ли Вашата родна земја?

ВАН ДЕР ФЛИЕР: Не. Моето срце е во Кучково. Кога сум во Холандија таму сум со моите тројца синови и пет внуци, тогаш чувствувам дека сè е мое, но не и мој дом. Мојот дом е Македонија и по три дена поминати надвор од оваа земја јас сакам да се вратам дома.

■ Кои се Вашите планови, останувате ли да живеете во Македонија?

ВАН ДЕР ФЛИЕР: Имам идеја за селски туризам; би сакал да купам стари руинирани и напуштени селски куќи и да ги реконструирам во истиот стил и да се користат како хотели за странски туристи. Да купиме куќи заедно со инвеститор и да ги вклучиме и сопствениците на куќите, па и тие да добијат профит, а можеби и работа во хотелот. Работам на тоа да се направи целосна презентација за инвеститорите. Ќе останам во Македонија до мојата смрт. ■

Со сопругата Јасминка

■ Кога првпат дојдовте во Македонија?

ВАН ДЕР ФЛИЕР: За Македонија знам уште од шеесеттите години, кога заедно со мојата фамилија бев на одмор во Задар и таму запознав група девојки од Кавадарци, Македонија. Една од девојките беше многу убава и интересна додека разговаравме, поради што подоцна станавме добри пријатели и

Со вработените за Нова година

Со пријателите од Ротари

Уникатноста на Антигона е присутна во секој детал од впечатливиот и импресивен ентериер и топлата, романтична атмосфера која совршено го надополнува амбиентот.

За префинето искуство кое со сигурност ќе остави печат во вашата меморија, ресторанот нуди врвна услуга по примерот на светски познатите ресторани, што ќе го издигне вашето целокупно доживување на уште повисоко ниво.

Дозволете си едно поинакво хедонистичко искуство и впустете се во незаборавно гастрономско патување низ богатите вкусови на префинетата храна и внимателно селектираните вина. Тајната на Антигона се крие во уметноста во подготовка на храната, совршената хармонија на вкусови, врвната услуга и топлата романтична атмосфера која совршено го надополнуваат амбиентот и создава вистинска сензација за сите сетили.

Во малиот волшебен свет на кујната на Антигона, состојките, мирисите и креативноста се спојуваат заедно во уникатен микс и создаваат прекрасна симфонија на вкусови. Филозофијата на едноставност во подготвувањето на храната им овозможува на внимателно избраните состојки со врвен квалитет да го истакнат својот препознатлив, интензивен и убедливо непобедлив вкус. Префинетото интернационално мени се менува сезонски, па така секое јадење подготвено во кујната на Антигона е подготвено од свежи состојки и е зачинето со вештината и иновативноста на страсните готвачи, со што несомнено ги задоволува дури и најпробирливите апетити.

Започнете го вашето гастрономско патување со дегустација на внимателно избрани јадења од дегустационото мени. Секоја станица ќе ве одведе во посебен свет на вкусови кој ќе ги разгали сите ваши сетили и ќе предизвикаат вистинско гурманско и естетско уживање.

Како ваш сопатник на ова незаборавно патување, професионалниот сомелиер со долгогодишно искуство од светски престижни ресторани, ќе ви предложи квалитетно вино кое најдобро се спојува со вашето избрано јадење, создавајќи баланс и совршена хармонија на вкусови.

Кулминацијата на гурманското искуство во Антигона ќе ја доживеете во моментот кога ќе вкусите вкусно јапонско месо од најценетото говедо на светот, Kobe чиј префинет вкус и прекрасна текстура се должат на легендарните техники на одгледување. Доколку, пак, сакате да уживате во парче месо со неповторлив вкус, богат аромат и специфична мраморна текстура, изберете Wagyu и уживајте во секој залак раскажувајќи ја приказната за неговиот супериорен квалитет. Со сигурност нема да погрешите доколку се одлучите за парче Black Angus кое е исклучително меко, богато со протеини, здраво и неодоливо вкусно како резултат на традиционалното одгледување на најубавите отворени пасишта.

За комплетно хедонистичкото искуство, заокружете го ова незаборавно гурманско патување со префинетиот избор на десерти, специјално креирани да ја задоволат вашата желба за нешто благо.

Локација: Комплекс Македонско село
с. Горно Нерези

Телефон: +38970 358 500

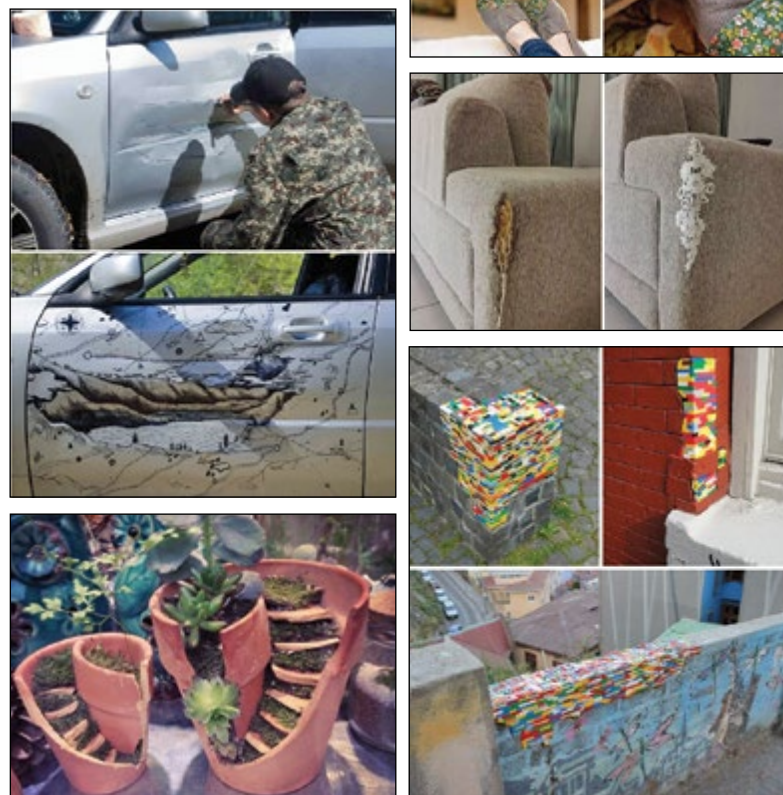

ДОМ

АКО Е СКРШЕНО, НЕ Е УНИШТЕНО

Скршената вазна, стариот сид, скинатите фармерки, дупката во треседот – сево ова може да се претвори во уметност место во губре. Задоволството е двојно – заштедувате и оставате свој белег врз работите кои се производ на масовното производство. Едно е сигурно, веќе ниту еден тресед не е ист како вашиот, сидот може да почека за варосување до пролет, фармерките ќе истуркаат уште една сезона, а новите чевли ќе бидат уште понови.

ГРАДИНА

КАЛА, ОТМЕНОСТ ВО ДОМОТ

Кала е растение што потекнува од мочурливите подрачја на Африка, каде што расте како самоникнато растение, речиси како плевел. Меѓутоа, постојат и видови што потекнуваат од централна и од јужна Европа.

Во Германија е позната како змишки корен, според преданијата за обиди за лекување од увод на змија. Може да се одгледува како собно растение во саксија или како растение за режан цвет.

Таа е многугодишно растение што формира корени или грутка. Кај саксиските култури цветоносните стебла одвај достигнуваат 50 сантиметри. Температура што им е потребна е од 18 до 20 Целзиусови степени во текот на денот, а во текот на ноќта најмногу им одговара температура од 13 степени.

Бидејќи е барско растение, во текот на целата вегетација има потреба од обилно полевање. Доколку се намали полевањето и почвата барем малку се исуши, растението ја прекинува вегетацијата. Калата бара почва што ја задржува влагата, богата со хранливи материи и со тежок механички состав. ■

ТРЕНД

ПРАВИЛА ЗА ПРАЗНИЧНО ОБЛЕКУВАЊЕ

На вас останува да одберете што ќе облечете, но ние ви нудиме насоки што ќе ви ја олеснат маката поврзана со празничното облекување

КОМБИНЕЗОН МЕСТО ФУСТАН

Комбинезонот е многу повпечатлив од фустанот. Може да бидете сигурни дека сите ќе ја забележат кај вас оваа мала замена на модните тези.

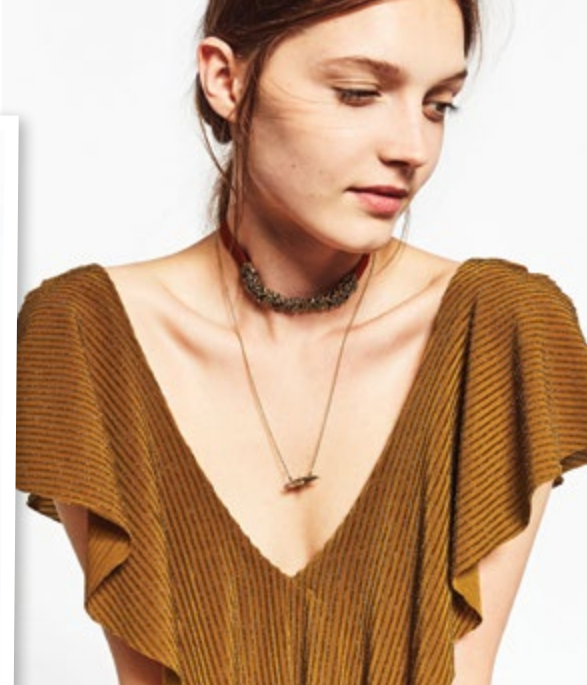
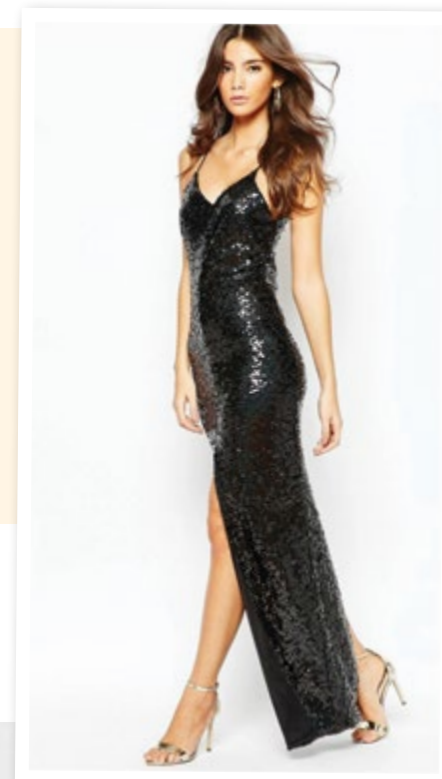

САНДАЛИ МЕСТО ЧЕВЛИ

Ако на местото на кое ќе ја славите новогодишната ноќ ќе одите со автомобил и не планирате да излегувате надвор, тогаш слободно може да експериментирате. Класичните салонки и чизми, кои на новогодишната забава ќе ги носи секоја девојка, не мора да бидат ваш избор. Ако сакате да оставите впечаток, тогаш вистинскиот избор се секси сандали со каивче.

ДОМИНАЦИЈА НА БОЈА

Еден трик за впечатлив изглед: облечете се во една боја од глава до петици.

РАЗЛИКУВАЈТЕ СЕ ОД ДРУГИТЕ

Од кутијата за накит извадете ги обетките и ѓерданот што ги чувате за посебна пригода. Ова е нивната ноќ.

МНОГУ СЕТКИ

Никогаш не можете да претерате со материјали со сетки, но можете да претерате со мешање на боите. Црна, сребрена, сина и зелена боја во сеткава варијанта се полн погодок.

ЈАКНА

Вкупниот изглед може да го збогатите со јакна или капут. Тие ќе го збогатат вашиот новогодишен изглед и ќе ве стоплат.

НЕ ЗАБОРАВАЈТЕ НА УДОБНОСТА

Ниту еден фустан нема да изгледа доволно добро ако ви го истакнува стомакот или, пак, ако ве стега. Ако се чувствувате добро, и ќе изгледате добро.

ОМИЛЕНИ ОБУВКИ

Можеби ова е вистинско време за купување нови чевли, се разбира такви со кои ќе можете да играте цела вечер.

..... РЕКРЕАЦИЈА

СТРЕЛАЈТЕ ВО ЦЕНТАРОТ НА ЦЕЛТА

Подготви | Бојан Момировски

Временските услови во Република Македонија не дозволуваат многу често да се излегува надвор за да се спортува или рекреира, па затоа за овој период од годината ви препорачуваме да се рекреирате во затворен и затоплен простор заедно со пријателите, при што, сепак, ќе бидете и среќни и физички активни.

Секој имал можност да се обиде да игра пикадо. Од најмала возраст децата добиваат на подарок пикадо и се обидуваат да погодат во целта.

Пикадото е игра или спортска дисциплина во која повеќе натпреварувачи гаѓаат со мали стрелки кон кружна табла, која е поделена на повеќе делови, а секој дел носи одреден број поени.

Пикадото е игра за рекреација, но и професионален спорт. Најдобар играч во светот на сите времиња е Фил Тејлор, со дури 16 титули светски шампион.

Стандардната цел на пикадото е со големина на дијаметар од 45,1 сантиметар, се наоѓа на 2,37 метри оддалеченост од натпреварувачот и е обесена на сид на висина од 1,73 метри од подот до центарот на целта. Ова се клучните и најзначајни правила на играта пикадо.

Оригиналната подлога или таблата на пикадото во кружна форма порано била изработувана од најразлични стругини од дрво помешани со морска пена, додека сега најпрофесионалните и најдобри табли се изработуваат од палмини листови.

Едниот крај на стрелката со која се фрла кон целта е зашилен и челичен, а на другиот крај има перо, кое служи за аеродинамична стабилизација на летот на стрелката. Професионалните играчи при фрлање на стрелката додаваат и ротација по надолжната оска заради стабилност на летот.

Правилата се едноставни и се состојат од неколку сегменти. Играчите наизменично фрлаат по три стрелки и ги собираат поените. Целта е секој играч да го доведе својот резултат до нула. Почет-

ната бројка се менува во зависност од договорот дали ќе се игра од 301 или од 501, па до нула. Последното фрлање кога треба да се стигне до нула треба да биде двојна бројка, односно погоденото поле да се множи со два. Такви полиња имаат сите бројки од 1 до 20, и сите тие може да се множат со два или со три. Центарот е поделен на две бројки, поголемиот круг носи 25, а најмалиот обоен со црвено носи 50 поени.

Во поново време сè повеќе се игра електронско пикадо кај кое стрелите се со пластичен врв, а бодовите на играчите се пресметуваат автоматски. ■

НИСКОГРАДБА - ВИСОКОГРАДБА - ЕНТЕРИЕР

СКОПЈЕ

МАКЕДОНИЈА

www.bauerbg.mk

e-mail:info@bauerbg.mk

тел:+389 2 310 99 54

СМЕ СРЕТНАЛЕ САМО ЕДНА ПУБЛИКА ПОЖЕСТОКА ОД МАКЕДОНСКАТА

Македонските ракометни судии Ѓорѓи Начевски и Славе Николов минатата недела добија ласкаво признание од Светската ракометна федерација (ИХФ) со тоа што беа прогласени за најдобра судиска двојка на светот

Разговараше | Ѓоран Зивчевски
Фоџо | Александар Ивановски

Освен делењето на правдата на ракометните терени во домашното првенство, тие со години судат и во СЕХА-лигата, и во Лигата на шампионите, и на поголемите интернационални турнири.

Во интервју за „Република“ тие открија повеќе за оваа престижна титула, за тоа како ја одржуваат формата, колку е тешко да ѝ се суди на европската ракометна елита, но и кои се најтешките натпревари на кои ја делеле правдата.

■ Прогласени сте за најдобра ракометна судиска двојка во светот од ИХФ на годишениот избор. Кажете ни нешто повеќе за организацијата и за гласањето за ова признание?

НАЧЕВСКИ: Изборот за најдобри судии е организиран од ИХФ, при што гласаат околу 40 новинари од целиот свет. Во изборот учествуваат спортски работници и ракометни тренери, а има и гласање од гледачи. Потоа сите тие резултати се бодуваат и сумираат. Поголемо признание нема, и за нас и за Македонија. Досега имаше избори на играчи, на тренери, но ова е прв официјален избор на судии. Тоа му дава уште поголемо значење на ова признание.

НИКОЛОВ: Ова е гласање на светско ниво. Прво стручно жири, кое го сочинуваат тренери, новинари и спортски работници, предлага шест двојки судии од светот. Се гласа две недели и со бодовите од гласачите бевме на прво место, имавме речиси двојно повеќе од втората судиска двојка. Потоа тие гласови се претвораат во бодови и се собираат со гласовите на новинарите на кои ИХФ им дала право на глас. Со вкупниот број гласови од новинарите и од гледачите го освоивме првото место за најдобра судиска двојка во светот.

■ Дали ова признание ќе го зголеми притисокот врз вас бидејќи, како најдобри, би требало да ја оправдате титулата?

НАЧЕВСКИ: Притисокот над судиите секогаш е голем, не само поради фактот што сега носиме одредена титула. Ние постојано се стремиме да бидеме подобри, а сега ќе мораме и да го одбраниме тоа. Јас уште кога почнав како судија морав сè да оправдам затоа што мојот татко е прв човек на Судиската федерација на Европа. За да се покажеш и докажеш дека навистина си најдобар, мораш секогаш да се трудиш да бидеш барем двапати подобар од најдобрите.

НИКОЛОВ: Оваа титула кај нас нема да промени ништо бидејќи ние тоа што го работиме, го правиме на највисоко ниво веќе со години. Само ќе се трудиме да го задржиме континуитетот и мислам дека и во иднина ќе судиме на највисоко можно ниво.

■ Колку време функционираат како судиска двојка?

НАЧЕВСКИ: Се знаеме цел живот, а мојот татко и татко му на Славе судеа заедно во југословенската лига. Откога паметиме за себе, сме биле сведоци на безброј ракометни натпревари. Потоа јас почнав да играм ракомет, играв и со брат му на Славе. Некаде 1994-95 година почнав како судија, а во 2005 година станавме меѓународни ЕХФ судии. а наредната година и ИХФ. До ден-денес имаме максимален континуитет. Значи, како судиска двојка функционираме околу 22 години.

НИКОЛОВ: Јас како судија работам некаде околу 25 години. Немаме досега никаков прекин во работата, а можеме и да се пофалиме дека секоја година сме дел од европските и од светските големи натпреварувања и двапати имаме судено и на Олимписки игри.

■ Кој е најтешкиот меч што сте го суделе или натпревар што ви останал во сеќавање?

НАЧЕВСКИ: Секогаш се потсетуваме и полемизираме со колегите кои се најтешките мечеви и кои ни оставиле најголем впечаток. Јас на ова прашање секогаш велам дека тоа се натпреварите што ги имаме судено во туниското првенство. Таму судеа 4-5 години по ред и тоа важни натпревари, како финале на куп, финале на лига. За мене тие натпревари биле најтешки во кариерата. Таму постои таков притисок, таква публика и такво навивање за кои можам да кажам дека, можеби, само тие се посилни од Македонија. Наелектризирано и напнато се слаби зборови за да се опише тоа што се случува таму. Тоа може само да се доживее.

НИКОЛОВ: Туниското првенство е навистина жестоко, но мора да се истакне и нашето дерби Металург - Вардар. Такво дерби мислам дека нема ни во Бундес-лигата ни во шпанската лига. Сега и во СЕХА-лигата има голем квалитет, меѓутоа македонското дерби и во однос на навивачи и во однос на квалитет навистина отскокнува.

■ Освен физичката подготовка која е неопходна, на кој начин ги усовршувате арбитражните техники? Дали анализирате натпревари, други судски двојки...?

НАЧЕВСКИ: И ние, како и спортистите, мораме да ја одржуваме физичката подготовка на највисоко ниво. Трипати годишно имаме полагања, тоа се физички тестови, писмени тестови, видеотестови, а во текот на целата година се одржуваат и доста предавања и семинари на кои присуствуваме. Така и ние самите гледаме да се надоградиме. Пред европските и светските првенства работиме видеоанализи, а пред тие големи натпреварувања има

и физички тестови, кои доколку не ги положиш, нема да те има никаде. По секој натпревар се анализираат судењето и одлуките. Ги гледаме и колегите и нашата арбитража, а кога се гледаш од страна е поинаку отколку кога си во поле.

НИКОЛОВ: Подготовките мора да траат во текот на целата година кога се одвиваат физичките подготовки, кои се дополнуваат со судењето натпревари. Сега технологијата е толку напредна што секој момент од натпреварот е снимен и секоја грешка се гледа, така што нема веќе случајности и импровизации, а грешките се сведени на минимум.

■ Каково е чувството да се биде покрај големи ѕвезди секоја недела, но и да се биде авторитет на теренот покрај нив?

НАЧЕВСКИ: На 90 проценти од ракометните ѕвезди им имаме судено од најмали нозе, од кадетска, пионерска категорија, па сè до ден-денес. Се познаваме добро и тие нè познаваат нас, а авторитетот го имаме создадено со годините, така што за нас е многу полесно сега да се справиме со нив. Го знаат нашиот стил на судење и знаат што е дозволено, а што не е.

НИКОЛОВ: За нас сите велат дека сме едни од најригорозните судии и не дозволуваме никакви приговори од страна на тренери и на играчи. Но,

за тоа да го постигнеш, мора да си квалитетен во судењето и беспрекорно да ја делиш правдата за да ја стекнеш довербата кај играчите. Од денешна гледна точка, немаме никаков проблем со тие работи и сите нè почитуваат и ценат.

■ Добро сте запознаени со состојбата во македонскиот ракомет. Кое е вашето мислење, во кој правец се движи развојот на домашните лиги?

НАЧЕВСКИ: Женската лига е во стагнација не само во Македонија, туку во целиот регион. Токму поради тоа, оваа година беше покрената иницијатива за Балканска лига, која би требало да функционира во турнирски систем со „фајналфор“. За машката лига може да се каже дека овие две години бележи големи подобрувања. Освен Металург и Вардар, имаме одлични екипи и тоа Охрид, Пелистер, Борец, Еурофарм, Пролет... Имам можеби и најдобра лига од сите во поранешните југословенски републики. Српската е на едно независно ниво, никогаш немале послаба ракометна лига, Црна Гора и Босна, исто така, се слаби со квалитет.

НИКОЛОВ: По подолги години се направи едно квалитетно првенство, во кое конкурентноста е голема иако во плејофот се издвојуваат Вардар и Металург. Меѓутоа, другите екипи се рамноправни во квалитет и тоа го прави домашното првенство да биде возбудливо. ■

ВРЕМЕПЛОВ

- 23 декември 1906 година**
Во селото Русиново, Беровско, во крвавата битка апостолот на македонската слобода Даме Груев, ја најде својата херојска смрт. Следниот ден турските воени власти наредиле убиените да се кренат од местото на погубувањето и да бидат погребани. Селаните ги погребале Даме Груев, Сандо Китанов, Ѓорѓи Карчов во еден гроб кај русинската црква.
- 24 декември 1974 година**
Во Велес е основан аматерскиот драмски театар „Јордан Хаџи Константинов-Џинот“.
- 25 декември 1903 година**
Во Софија излезе книгата „За македонците работи“ од македонскиот револуционер, публицист и лингвист Крсте Петков Мисирков. Во неа Мисирков ја истакнува и ја заштитува националната индивидуалност на македонскиот народ и неговото право на самостоен културен и национален развој. На едно место во книгата пишува: „Македонците, како посебен словенски народ, што низ вековите ја делел судбината заедно со соседните словенски и несловенски народи, си имаат сопствена национална историја и култура“.
- 25 декември 1943 година**
Министерството за надворешни работи на Велика Британија во Втората светска војна му испрати телеграма на премиерот Винстон Черчил, во која пишува: „Нашата политика мора да се потпре на фактот — партизаните ќе завладеат во Југославија. Тие се за нас, од воен аспект, од голема корист и мораме да им дадеме полна поддршка. Воените причини се поважни од политичките...“. Меѓутоа, ова нема да важи за македонските партизани од ДАГ во Егејска Македонија, кои подоцна ќе бидат гонети.
- 26 декември 1942 година**
Во околината на Кардица, Грција, е извршена смртната пресуда на шестмина македонски првоборци и комунисти: Ристо Андриовски, Живко Кенков, Наум Москов, Стасо Скивински, Наум Журков и Кољо Шекров. На овие револуционери им беше судено во Атина, на 12 декември 1942 година.

АВТОР: НИКОЛА ПЕТ- КОВСКИ	ДОКТОР ЗА БОЛЕ- СТИ НА УВО, НОС И ГРЛО	СТАРО- ЕЛИНСКИ МИТСКИ КРИЛАТ КОЊ	ПЕЈАЧОТ РАМА- ЦОТИ	ВИД ТР- КАЛЕЗНА ЈАКА	ЕДЕН КА- РИПСКИ ОСТРОВ	ПОЗНАТ ДУБЕЉАН- СКИ ПАРК	АРТИСТ- КАТА РО- СЕЛИНИ	ПЕЈАЧ- КАТА ЛА- ЗАРОВА	ВИД ЗБОР (ГРАМАТ.)
ИЗВРШЕН ОРГАН НА НЕКОЈА ОР- ГАНИЗА- ЦИЈА (МН.)									
НАСИЛ- СТВО, ТИРАН- СТВО									
РАЗГО- ЛУВАЊЕ									
СРПСКА АРТИСТ- КА ЕВА				ФУДБАЛЕР БАБУНСКИ					
ИВА ЗАНИКИ			МЕСТО БЛИЗУ САРАЕВО					КАЛИУМ	
АЗОТ		ВАСИЛ ИЉОСКИ	НАЈОДДА- ЛЕЧЕНОСТ ОД ЦЕНТАР		СТРАНСКО ЖЕНСКО ИМЕ			ХРВАТСКИ КОМПО- ЗИТОР ИВАН	
МУЗИЧКО СЦЕНСКО ДЕЛО					АВАР, ОБАР	“АД АКТА”			МЕДИЦИН- СКО РАЗ- ДВОЈУВА- ЊЕ НА КОСКИТЕ
ДВИЖЕЊЕ НИЗ ВОЗ- ДУХОТ (МН.)						ЈУРАЈ ДАЛМА- ТИНАЦ			
МИРСНИ СРЕДСТВА						ЕП ОД ХОМЕР			
ФРАН- ЦУСКИ ПИСАТЕЛ АНТОАН								ЈУГ	
ИНЕС ФАНЧО- ВИК			ГЛ. ГРАД НА АНТИЧКА АСИРИЈА					ВЛАДО НАГАЛЕНО	
НОВА (ЛАТ.)			ДЕТЕК- ТИВ	СЛАБ, НЕМОКЕН					
СРПСКО МАШКО ИМЕ (ГРУП)				НАЕМЕН РАБОТНИК НА НИВА	СТИЛИСТ- КАТА ПА- КОВСКА				
ДРЖАВНИ ДАВАЧКИ					АНТ. ЕЛИН- СКИ ПЕЈАЧИ				
МЕДИ- ЦИНСКА ПРЕВРСКА СО ГИПС И ЗАВОЈ						24 ЧАСА КАТРАН			
ХОЛАНД- СКИ СЛИ- КАР АД- РИЕН								ЕЛЕКТРОН ПЕКОЛ	
ГАНЕ ТОДО- РОВСКИ			ЗДОДЕ- ВЕН ГО- ВОР ИЛИ НАПИС				АНИ МА- ЛИНКОВА		
							АМПЕР		

РЕШЕНИЕ: ОПЕРАТИВ, ТЕРОРИЗАМ, ОПОЛЗНАЊЕ, РАС. БОБАН, ИЗ. ПАЛЕ, К. Н. ВИ. ИТА, ОПЕРА, АА. ЛЕТОВИ, ЦП. АРОМАТИЗИ, РИВАРОЛ, Ј. ИО, НИНИВА, НЕА, НЕЗАК, ГРГА, ЦАЦА, ОНЕРА, ДЕН, ПОНЕТА, Е, ОСТАДЕ, АМ. ГТ, ТИРАДЛА

ДВОГЛЕД СДСМ ГО ПРИЗНА ПОРАЗОТ НА ИЗБОРИТЕ

Лидерот на СДСМ Зоран Заев денеска одржа вонредна прес-конференција на која им честиташе на граѓаните на Република Македонија за демократските и фер избори на кои победи ВМРО-ДПМНЕ со предност од речиси 20 илјади гласа.

■ Денеска Македонија гласаше и денеска Македонија победи. На овие избори граѓаните излегоа масовно и ја дадоа својата поддршка. Огромен дел од нив гласаа за нас и тоа ќе ни претставува мотив и чест да работиме за интересот на сите овие луѓе, кои ни ја дадоа довербата. Ќе бидеме достоинствена опозиција, која ќе биде коректор на власта, а во првата наредна избори, сигурни сме дека ќе нè поддржат уште повеќе граѓани и ќе ни ја дадат довербата да ја водиме државата - изјави Заев на куково лето.

Според него, клучот за големиот одсив и одличниот резултат на СДСМ била програмата и позитивната кампања.

■ СДСМ одамна, уште од првиот ден по минатите избори што ги загубивме со 200.000 гласа разлика, и тоа мора да си признаеме - заслужено, почна да работи на својата понуда. Како што знаете, ја промовиравме

нашата програма, ви ја презентиравме со години, на терен, меѓу вас, на прес-конференции објавувавме големи проекти што ќе ги преземеме, а и ги пофаливме проектите на оваа влада што се добри и кои ќе ги продолжиме, бидејќи што е добро треба да се пофали - рече Заев никогаш.

■ Воедно, сакам да им честитам на сите македонски граѓани, особено на тие што решија да го поддржат ВМРО-ДПМНЕ во малку поголем број отколку нас, дека ова е заедничка држава и заеднички ќе продолжиме да работиме на нашите интереси, како и досега. Ќе останеме обединети околу името, јазикот и националните интереси - додаде Заев ако се лажеме.

Тој му ја честиташе победата на Никола Груевски и му вети поддршка за одбраната на националните интереси, како и фер и достоинствена политичка битка до наредната средба на избори за четири години. ■

Кромиди Запад

*** Целта на „Двоглед“ е да се сврти вниманието на одредени појави во општеството. Секоја сличност со вистинските луѓе и институции е случајна.

Зошто на сред живот нема реклами, да одмориш од сите глупости на 5 минути?

Колку љубов има во едно вол, губре, стоко, идиот, свињо, коњ?

И јас ќе се откажам од новогодишната прослава. Парите ќе ги пренаменам за плаќање сметки и лекови.

Треба да направат Шазам за распознавање на роднини на свадби.

Човек се брука додека е жив.

– Жено јас сум главен!
– Што рече?!
– Гладен жено, гладен..

Пијан битолчанец се враќа дома и жената го чека:
– Знајш колку е сато?
– Дванајсе без пет.
– Седум сабајле е, матуф!
– Дванајсе без пет колку е а?

– Што ќе се напиеш?
– Имам дечко!
– Девојко јас сум келнерот.

ЛОВЕЧКИ КОМПИРИ

СОСТОЈКИ:

- 800 гр компири
- 100 гр сланина
- 1 чешне лук
- 40 гр путер
- 2 лажици брашно
- 250-300 мл млеко
- 100 гр кисела павлака
- малку копар
- малку магдонос
- сол
- црн пипер

ПОДГОТОВКА:

- Компирите излупете ги и сварете ги.
- Сланината ситно исечкајте ја и запржете ја на путерот, заедно со лукчето. Извадете ја од садот и тргнете ја на страна.
- Во маснотијата во која се пржеше сланината додајте го брашното, пропржете го кратко и додајте го млекото. Мешајте постојано за да не се направат гругчиња во сосот.
- Додајте ја павлаката, малку магдонос и зачинете со сол, црн пипер и малку копар по вкус.
- Компирите измешајте ги со сосот и наросете ја пржената сланина. Сервирајте.

СОВЕТ: Наместо со млеко, сосот може да го пригответе со бујон и ќе добиете поинаков вид сос.

УБЛАЖЕТЕ ЈА БОЛКАТА СО ПОМОШ НА БИЛКА

Осумдесетинскиот нераскинлив дијалог со природата, „Алкалоид“ годинава го круниса со нова палета билни производи, како одговор на сè поголемата доверба кај луѓето во природните препарати произведени од компанијата која цели 80 години во фокусот на својата основна дејност ги има растителните сировини. Овие природни производи се категорија која опфаќа повеќе видови различно именувани препарати, како: традиционални хербални лекови, гранични производи и додатоци во исхраната.

Билните сировини се природни сировини со огромен потенцијал и широк спектар на дејства врз човековиот организам. При концептирање природен производ, особено е значајно дефинирањето на главната/ите состојка/и, како и ограничувањата кои мора да бидат правилно поставени во однос на дозирањето, возрастните граници на корисниците, можните интеракции и несаканите ефекти. Производната палета **HERBAL** на „Алкалоид“ нуди производи во облик на капки, гел, сируп, крем, капсули и масла, наменети за широк спектар на индикации. Регистрирани во согласност со националните регулативи за овој тип производи, со одобренија за пуштање во промет од соодветните институции, Агенцијата за лекови и медицински средства - МАЛМЕД и Агенцијата за храна и ветеринарство, **HERBAL** производите имаат строго контролиран квалитет и загарантирана безбедност. Истите непречено може да ги употребуваат и сосема здрави лица, за подобрување на функциите на одредени системи, како имунолошкиот, циркулаторниот, системот за варење, респираторниот, како и метаболичните процеси. **Ехинал** и **Тимиал** капките можат да се користат пред започнување или во

екот на сезоната на настинки и грип, **капсулите Уринохербал** и **Билните капки од коприва** се препорачуваат за одржување на нормалната функција на уринарниот систем, додека **Женшен капсулите** се препорачуваат за подобрување на мноштво состојби, меѓу кои и издржливост на организмот при потешка умствена и физичка работа, при спортски активности, за подобрување на работната способност, концентрација и слично. Производите од палетата се вклопуваат и во концептот кој вклучува безбедно користење природни производи при појави како што се одредени кожни промени (рани, изгореници, лузни, убои), состојби со отоци, скршеници и слични спортски повреди, состојби при кои се препорачуваат геловите со невен, жолт кантарион и гавез.

HERBAL линијата е изработена во согласност со концептот за здрав живот, кој сè поинтензивно се пропагира во светски рамки, барајќи промена на голем дел од секојдневните навики и ставајќи ја превенцијата во прв ред, во рамки на борбата чија главна цел е *Здравјејќи ѝ пред сè!*

HERBAL палетата ги содржи следниве производи:

Капки:

Венохербал - помагаат за подобра циркулација;
Ехинал - го помагаат зајакнувањето на имунитетот;
Валериал - го помагаат смирувањето;
Тимиал - помагаат за подобрување на одбранбената активност на организмот;
Бил-ол - за инхалација - помагаат за олеснување на симптомите на настинка и главоболка;
Билни капки од артичока - придонесуваат за нормална функција на црниот дроб и жолчката;
Билни капки од лук - помагаат за

нормална функција на одбранбената функција и за нормална циркулација;
Билни капки од коприва - помагаат за нормална функција на уринарниот систем;
Билни капки кои помагаат за зголемување на апетитот - придонесуваат за одржување на нормален апетит;
Билни капки кои го помагаат слабеењето - помагаат за регулирање на телесната тежина.

Капсули:

Уринохербал - придонесуваат за одржување на нормалната функција на уринарниот систем;
Женшен - помагаат за подобрување на издржливоста на организмот при потешка умствена и физичка работа и за ублажување на стресни состојби.

Гелови:

Гел со невен - помага при воспалителни процеси на кожата, при изгореници, лузни и убои од инсекти;
Гел со жолт кантарион - помага за олеснување на симптомите од хемороиди, при изгореници, лузни;
Гел со гавез - помага за олеснување на состојби со отоци, со хематоми, со скршеници и со спортски повреди;
Бил-ол гел - помага за олеснување на симптоми на настинка и за ревматски и мускулни болки.

Сируп:

Примулин сируп - помага во олеснување на искашлувањето.

Креми и масла:

Крем што помага за олеснување на симптоми при појава на **хемороиди** и при **хронична венска инсуфициенција, проширени вени**;
Масло од кантарион - помага при изгореници, исеченици, рани, како и при нарушувања во системот за варење.

Здравје од природата...

www.herbal.com.mk

#ВИСТИНСКОТЕМНО

WWW.ZLATENDAB.COM.MK